หลักสูตรศิลปวิทยาศาสตร์ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น
โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยพะเยา
ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2565

ส่วนนำ

1. ความนำ

มหาวิทยาลัยพะเยาเป็นสถาบันอุดมศึกษาในเขตภาคเหนือตอนบน มุ่งเน้นพัฒนาเป็นมหาวิทยาลัยสมบูรณ์แบบ (Comprehensive University) ที่มีภารกิจด้านการจัดการเรียนการสอน การวิจัย การบริการวิชาการและการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม มหาวิทยาลัยพะเยาตระหนักถึงความสำคัญและความจำเป็นในการร่วมพัฒนาคุณภาพเยาวชน และการให้บริการวิชาการโดยกำหนดเป็นนโยบายที่จะจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานในระดับมัธยมศึกษา เพื่อเป็นหน่วยส่งเสริมและการฝึกปฏิบัติงานวิชาชีพของนิสิตสาขาการศึกษา เป็นสถานที่พัฒนาการศึกษาวิจัย เพื่อพัฒนาการจัดการเรียนการสอนและการให้บริการการศึกษากับบุตรหลานของอาจารย์และเจ้าหน้าที่ของมหาวิทยาลัย รวมทั้งสนับสนุนกิจกรรม การดำเนินงานด้านอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง เช่น โครงการอบรมครูในสาขาวิชาการต่าง ๆ

การดำเนินก่อตั้งโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยพะเยาเกิดจากการตั้งปณิธานของมหาวิทยาลัยที่มุ่งเป็นโรงเรียนแนวศิลปวิทยาศาสตร์ (Liberal Arts) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นโรงเรียนตัวอย่างที่สมบูรณ์แบบในการจัดการเรียนการสอน และการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ที่สนับสนุนการเรียนรู้ของนักเรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาซึ่งอาศัยการสนับสนุนจากมหาวิทยาลัยพะเยาในการผลิตนักเรียนให้มีความสามารถ ส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้ การคิดวิเคราะห์ และความเป็นเลิศทางด้านวิชาการ มีคุณธรรม จริยธรรม มีความพร้อมในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน และการศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษาตลอดจนมีความพร้อมในการประกอบอาชีพ

โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยพะเยาได้รับอนุมัติให้จัดตั้งจากสภามหาวิทยาลัยพะเยา ในวันที่ 28 กันยายน 2554 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นโรงเรียนตัวอย่างที่สมบูรณ์แบบในการจัดการเรียนการสอนและกิจกรรมที่สนับสนุนการเรียนรู้ของนักเรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาในการผลิตนักเรียนให้มีความสามารถพิเศษทางวิชาการ ส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้ การคิดวิเคราะห์ คิดสังเคราะห์ คิดสร้างสรรค์ มีคุณธรรม จริยธรรม มีความพร้อมในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนและการศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษาตลอดจนมีความพร้อมในการประกอบอาชีพ โรงเรียนมีการดำเนินการสอนโดยอาจารย์โรงเรียนสาธิต และอาจารย์จากคณะต่าง ๆ ของมหาวิทยาลัยมีการจัดการเรียนการสอนในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2555 เป็นต้นมา

ด้วยเหตุนี้ สภามหาวิทยาลัยพะเยาจึงมีมติอนุมัติให้จัดตั้งโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยพะเยา เมื่อวันที่ 17 กรกฎาคม 2554 ดังนั้น โรงเรียนจึงนับวันดังกล่าวเป็นวันสถาปนาโรงเรียน ในการก่อตั้งโรงเรียนยุคเริ่มแรกมี รองศาสตราจารย์ ดร.ชยันต์ บุณยรักษ์ ดำรงตำแหน่งเป็นผู้อำนวยการโรงเรียนท่านแรก ตั้งแต่วันที่ 20 มกราคม 2555 เป็นต้นมา และดำเนินการสอนโดยอาจารย์โรงเรียนสาธิต

มหาวิทยาลัยพะเยา อาจารย์พิเศษ และอาจารย์จากคณะต่าง ๆ ของมหาวิทยาลัย ทั้งนี้ ได้เปิดการเรียนการสอนในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2555 ณ วันพุธที่ 23 พฤษภาคม 2555 เป็นครั้งแรก โดยใช้อาคารเรียนซึ่งเดิมเป็นอาคารปฏิบัติการทางวิศวกรรมศาสตร์ จำนวน 12 หลัง เป็นอาคารเรียนชั่วคราว

ปัจจุบันโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยพะเยามี รองศาสตราจารย์ปรียานันท์ แสนโภชน์ ดำรงตำแหน่งเป็นผู้อำนวยการโรงเรียน มีการย้ายสถานที่ตั้งของโรงเรียนมาอยู่บริเวณด้านหลังของมหาวิทยาลัยพะเยา ซึ่งมีการก่อสร้างอาคารเรียนขึ้นใหม่ทั้งหมด และจัดการเรียนการสอนตั้งแต่ระดับประถมศึกษาปีที่ 1 จนถึงมัธยมศึกษาปีที่ 6

2. วิสัยทัศน์และพันธกิจ

วิสัยทัศน์

เสริมสร้างผู้มีความรู้ ความสามารถพิเศษ ด้านคณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ให้เป็นนักวิจัยและนวัตกรระดับชาติและนานาชาติ ที่มีคุณธรรมจริยธรรม มีความเป็นผู้นำ สามารถสร้างองค์ความรู้เพื่อพัฒนาชุมชน สังคม และประเทศชาติอย่างยั่งยืน

พันธกิจ

1. จัดการศึกษาขั้นพื้นฐานในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นและระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

2. จัดการศึกษาแก่เยาวชนให้มีความรู้ความสามารถด้านศิลปวิทยาศาสตร์ (Liberal Arts) และทักษะทางภาษาในระดับสากล ในการเตรียมความพร้อมเข้าสู่การศึกษา ระดับอุดมศึกษาและการเป็นส่วนหนึ่งของประชาคมอาเซียน

3. สนับสนุนและส่งเสริมให้มีการบริหารจัดการที่มีคุณภาพและประสิทธิภาพ เพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา โดยบูรณาการและการจัดการความรู้ร่วมกับมหาวิทยาลัยพะเยา ตลอดจนการส่งเสริมให้ใช้นวัตกรรมเทคโนโลยีสารสนเทศในการจัดการเรียนรู้

3. หลักการและเหตุผล

ห้องเรียนศิลปวิทยาศาสตร์ (Liberal Arts) ในโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยพะเยา มีจุดมุ่งหมายเพื่อจัดการเรียนการสอนนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นและมัธยมศึกษาตอนปลายที่มีความสนใจทางคณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยี มุ่งเน้นความเป็นเลิศทางวิชาการ ผสมผสานการจัดการศึกษาฐานสมรรถนะ โดยปรับเปลี่ยนจุดเน้นจากฐานเนื้อหา (content-based) ไปเป็นฐานสมรรถนะ (competency-based) ส่งเสริมให้นักเรียนมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ สามารถใช้ภาษาต่างประเทศและเทคโนโลยีสารสนเทศอย่างมีประสิทธิภาพได้มาตรฐาน สากล มีความสมบูรณ์ พร้อมทั้งด้านร่างกาย สติปัญญา และการจัดการอารมณ์ สอดคล้องกับคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน

ในศตวรรษที่ 21 สามารถปรับตัวและดำรงชีวิตในสังคมได้อย่างมีความสุข เพื่อให้นักเรียนสามารถนำความรู้ ความเข้าใจ ทักษะ และคุณลักษณะต่าง ๆ ที่ตนเรียนรู้ ไปประยุกต์ใช้ในการทำงานและการดำรงชีวิตประจำวัน

หลักสูตรที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอนของห้องเรียนศิลปวิทยาศาสตร์ มุ่งเน้นการจัดสาระการเรียนรู้ให้ครอบคลุมหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2560) ของกระทรวงศึกษาธิการ เน้นการบูรณาการศาสตร์ต่าง ๆ เข้าด้วยกัน ให้นักเรียนมีความรู้ความสามารถด้านคณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยี ภาษาอังกฤษ มีการกำหนดรายวิชาเลือกเสรีที่ออกแบบโดยโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยพะเยาและรายวิชาเลือกเสรีจากคณะต่าง ๆ ของมหาวิทยาลัยพะเยา เพื่อสนองตอบความถนัดและความสนใจของนักเรียน เพื่อเสริมทักษะที่จำเป็นให้นักเรียนมีความพร้อมในการเป็นนักวิทยาศาสตร์ นักวิจัย นักนวัตกร และนักประกอบการในอนาคต

4. เป้าหมายในการพัฒนานักเรียน

4.1 พัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักการพื้นฐาน ด้านคณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีอย่างลึกซึ้ง สามารถใช้ภาษาต่างประเทศ และเทคโนโลยีสารสนเทศอย่างมีประสิทธิภาพได้มาตรฐานสากล

4.2 ส่งเสริมให้ผู้เรียน มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ มีทักษะของความเป็นนักวิจัยและนวัตกรรมที่มีสมรรถะสำคัญต่อสาขากลุ่มอาชีพอุตสาหกรรมใหม่ (New S Curve)

4.3 จัดให้มีการเรียนการสอน รายวิชาทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีที่มีความโดดเด่นของมหาวิทยาลัย ตามศักยภาพและความสนใจของผู้เรียน เพื่อสร้างทักษะและสมรรถนะสำคัญต่อการเข้าศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษา

4.4 ปลูกฝังความเป็นพลเมืองโลกที่ดี มีอัตลักษณ์ความเป็นไทย อนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

5. สมรรถนะของผู้เรียน

หลักสูตรฐานสมรรถนะพัฒนาผู้เรียนให้เกิดสมรรถนะที่ต้องการ หลักสูตรฐานสมรรถะเป็นหลักสูตรที่มุ่งเป้าหมายการพัฒนา ไปที่ทักษะการทำได้ ไม่ใช่เพียงการมีความรู้เท่านั้น โดยจะระบุว่าผู้เรียนในแต่ละช่วงวัยจะสามารถทำอะไรได้ กล่าวคือ ใช้ทักษะ (skill เป็นตัวนำโดยมีความรู้และเจตคติ/คุณลักษณะเป็นทัพหนุนอยู่เบื้องหลัง ซึ่งแตกต่าง จากหลักสูตรปัจจุบันที่ครูมักจะใช้ความรู้ (knowledge) เป็นตัวนำ ส่งผลให้นักเรียนขาดโอกาสในการนำความรู้ ทักษะ เจตคติ และคุณลักษณะต่าง ๆ ที่ได้เรียนรู้ไปประยุกต์ใช้ได้จริงในสถานการณ์ที่หลากหลาย

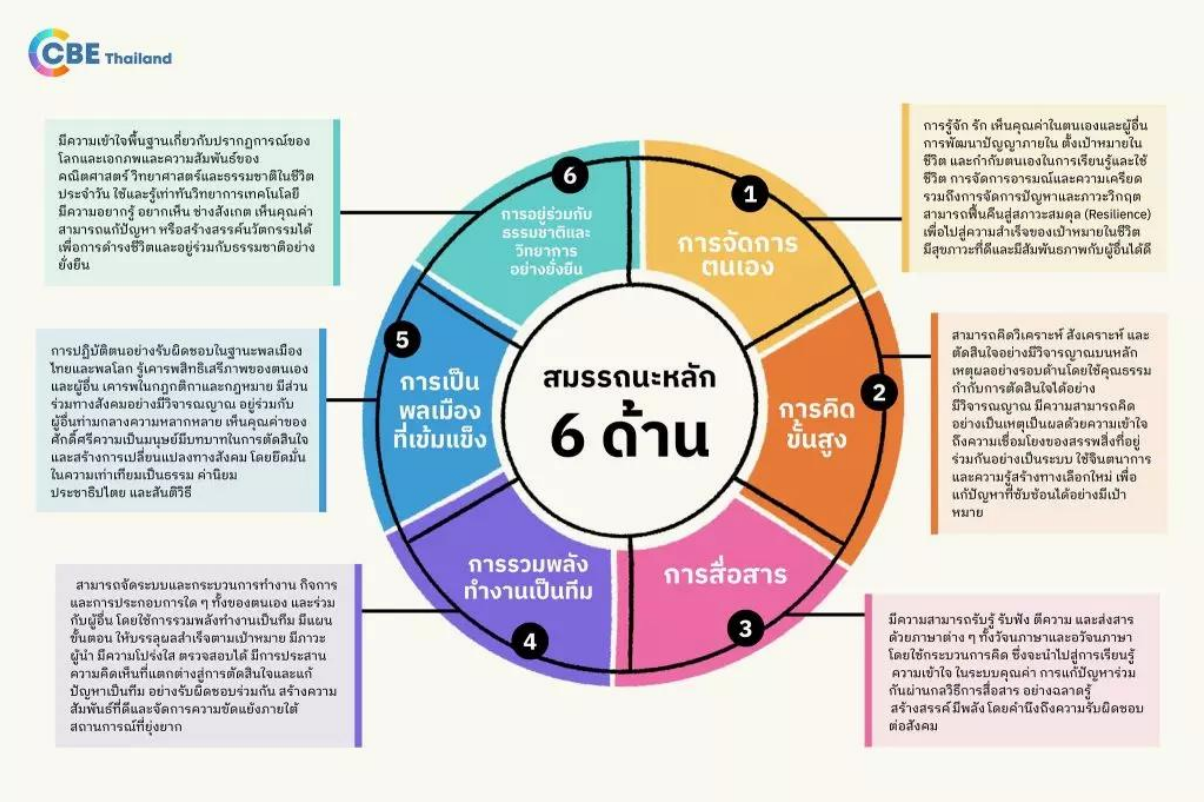
หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 (ฉบับปรับปรุง พุทธศักราช 2560) กำหนดสมรรถะหลัก (Core Competency) ไว้ 6 ประการเพื่อเป็นเป้าหมายในการพัฒนาความสามารถที่จำเป็น

ของผู้เรียนต่อการใช้ชีวิตในปัจจุบันและอนาคต นิยาม และองค์ประกอบของ 6 สมรรถะที่เด็กไทยควรมีในการปฏิรูปหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน หลักสูตรฐานสมรรถนะ วัดผลจากสมรรถะทั้ง 6 ด้าน ได้แก่

1. สมรรถนะการจัดการตนเอง
2. สมรรถนะการคิดขั้นสูง
3. สมรรถนะการสื่อสาร
4. สมรรถนะการรวมพลังทำงานเป็นทีม
5. สมรรถนะการเป็นพลเมืองที่เข้มแข็ง
6. การอยู่ร่วมกับธรรมชาติและวิทยาการอย่างยั่งยืน

ภาพ 1 องค์ประกอบของ 6 สมรรถะที่เด็กไทยควรมีในการปฏิรูปหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ที่มา: CBE Thailand

ภาพ 2 สมรรถนะหลัก 6 ด้านที่เด็กไทยควรมีในการปฏิรูปหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน

รายละเอียดนิยามและองค์ประกอบของสมรรถนะหลัก 6 ด้าน

1. สมรรถนะการจัดการตนเอง

นิยาม

การรู้จัก รัก เห็นคุณค่าในตนเองและผู้อื่น การพัฒนาปัญญาภายใน ตั้งเป้าหมายในชีวิต และกำกับตนเองในการเรียนรู้และใช้ชีวิต การจัดการอารมณ์และความเครียด รวมถึงการจัดการปัญหาและภาวะวิกฤต สามารถฟื้นคืนสู่สภาวะสมดุล (Resilience) เพื่อไปสู่ความสำเร็จของเป้าหมายในชีวิต มีสุขภาวะที่ดีและมีสัมพันธภาพกับผู้อื่นได้ดี

องค์ประกอบ

1. การเห็นคุณค่าในตนเอง: การรู้จัก รัก เห็นคุณค่าในตนเอง รู้จุดเด่น ข้อจำกัด ความสนใจ ความสามารถความถนัด และภาคภูมิใจในตนเอง มั่นใจในตนเอง เห็นอกเห็นใจ ให้เกียรติและเคารพสิทธิตนเองและผู้อื่น มีความรับผิดชอบในตนเอง

2. การมีเป้าหมายในชีวิต: การตั้งเป้าหมายในชีวิต มีวินัยในตนเอง สามารถบริหารจัดการเวลา ทรัพยากรสามารถพึ่งพาและกำกับตนเองให้ไปสู่เป้าหมายในชีวิต และมีสุขภาวะที่ดี

3. การจัดการอารมณ์และความเครียด: กรรับรู้ เข้าใจ รู้เท่าทัน อารมณ์ ความรู้สึก ความคิด และ
ความเครียดที่เกิดขึ้นในชีวิตประจำวันของตนเอง เข้าใจสาเหตุและสามารถจัดการอารมณ์ ความรู้สึก และความคิดของตนเอง

4. การจัดการปัญหาและภาวะวิกฤต: การรู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงที่เกิดจากปัญหาและภาวะวิกฤต สามารถฟื้นคืนสู่สภาวะสมดุลได้ สามารถตรียมการ ป้องกัน และแก้ไข เพื่อให้เกิดความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน

2. สมรรถนะการคิดขั้นสูง

นิยาม

สามารถคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ และตัดสินใจอย่างมีวิจารญาณบนหลักเหตุผลอย่างรอบด้าน โดยใช้ คุณธรรมกำกับการตัดสินใจได้อย่างมีวิจารณญาณ มีความสามารถคิดอย่างเป็นเหตุเป็นผลด้วยความเข้าใจถึงความเชื่อมโยงของสรรพสิ่งที่อยู่ร่วมกันอย่างเป็นระบบ ใช้จินตนาการและความรู้สร้างทางเลือกใหม่ เพื่อแก้ปัญหาที่ซับซ้อนได้อย่างมีเป้าหมาย

องค์ประกอบ

1. การคิดอย่างมีวิจารณญาณ (Critical Thinking: HOT–CTC) หมายถึง การคิดพิจารณาไตร่ตรองอย่างมีเหตุผลที่มีจุดประสงค์เพื่อตัดสินว่าสิ่งใดควรเชื่อหรือควรกระทำ โดยอาศัยการใช้ทักษะหรือกลยุทธ์ต่าง ๆ เพื่อเพิ่มความเป็นไปได้ของผลลัพธ์จากการตัดสินใจที่ดี เช่น ทักษะการตีความ ประเมิน วิเคราะห์ สรุปความ และอธิบาย ตามหลักฐาน แนวคิด วิธีการ กฎเกณฑ์ หรือ

บริบทต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับข้อมูลที่รวบรวมหรือข้อมูลจากการสังเกต ประสบการณ์ การใช้เหตุผล การสะท้อนคิด การสื่อสาร และการโต้แย้ง

2. การคิดเชิงระบบ (System Thinking: HOT–STM) หมายถึง การคิดที่แสดงให้เห็นโครงสร้างทั้งหมดที่เชื่อมโยงสัมพันธ์กันเป็นหนึ่งเดียวกันภายใต้บริบท/ปัจจัยของสิ่งแวดล้อมที่เกิดปัญหานั้น ๆ โดยมองปัญหาให้ลึกลงไปกว่าเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น ให้เห็นถึงแบบแผนหรือรูปแบบพฤติกรรมที่เกิดขึ้นให้เห็นรากเหง้าของสถานการณ์และปัจจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับสถานการณ์นั้น ๆ จนเกิดความเข้าใจในสถานการณ์ของระบบนั้นอย่างลึกซึ้ง นำไปสู่การแก้ปัญหาที่รากเหง้าของปัญหาอย่างแท้จริง

3. การคิดสร้างสรรค์ (Creative Thinking: HOT–CRT) หมายถึง การคิดที่หลากหลาย ริเริ่ม ประเมิน ปรับปรุง และพัฒนาต่อยอดความคิด เพื่อการแก้ปัญหาหรือสร้างทางเลือกที่มีประสิทธิภาพ การสร้างความก้าวหน้าในความรู้ หรือการแสดงออกอย่างสร้างสรรค์ โดยอาศัยจินตนาการและทักษะพื้นฐานด้านการคิดริเริ่ม คิดคล่อง คิดยืดหยุ่น คิดละเอียดลออ คิดหลากหลาย คิดวิเคราะห์และสังเคราะห์ เพื่อให้ได้สิ่งใหม่ที่ดีกว่า แตกต่างไปจากเดิม มีประโยชน์ และมีคุณค่าต่อตนเอง ผู้อื่น และสังคมมากกว่าเดิม

4. การคิดแก้ปัญหา (Problem Solving Thinking: HOT–PRB) หมายถึง การคิดของบุคคลในการระบุปัญหา นิยามปัญหา รวบรวมข้อมูลเพื่อแก้ปัญหา ออกแบบวิธีการแก้ปัญหา เลือกทางเลือกในการแก้ปัญหาและดำเนินการแก้ปัญหาได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยมีเกณฑ์ที่ชัดเจนและครอบคลุมทุกมิติ

3. สมรรถนะการสื่อสาร

นิยาม

มีความสามารถรับรู้ รับฟัง ตีความ และส่งสารด้วยภาษาต่าง ๆ ทั้งวัจนภาษาและอวัจนภาษา โดยใช้กระบวนการคิด ซึ่งจะนำไปสู่การเรียนรู้ ความเข้าใจ ในระบบคุณค่า การแก้ปัญหาร่วมกันผ่านกลวิธีการสื่อสาร อย่างฉลาดรู้ สร้างสรรค์ มีพลัง โดยคำนึงถึงความรับผิดชอบต่อสังคม

องค์ประกอบ

1. การรับสารอย่างมีสติและถอดหัสเพื่อให้เกิดความเข้าใจ หมายถึง การรับสารด้วยความใส่ใจ ผ่านประสาทสัมผัสในการรับสาร ตลอดจนสามารถตีความสารที่ส่งมาได้ทั้งความคิด ความรู้สึก เจตนา ตลอดจนสามารถตีความสารและสามารถนำสารมาใช้พัฒนาตนเองและสังคม

2. การรับส่งสารบนพื้นฐานความเข้าใจและความเคารพในความคิดเห็นและวัฒนธรรมที่แตกต่าง หมายถึง การรับส่งสารตัวยวิธีการที่หลากหลาย ทั้งการเจรจาต่อรอง หรือแลกเปลี่ยนข้อมูลสารสนเทศ องค์ความรู้ ประสบการณ์ ผ่านช่องทางหรือสื่อที่มีความหลากหลาย ทั้งสื่อบุคคล สื่อธรรมชาติ สื่อสิ่งพิมพ์ สื่ออิเล็กทรอนิกส์ และสื่อระคน โดยปราศจากความขัดแย้งต่าง ๆ

และรู้เท่าทัน บนพื้นฐานความเข้าใจในบริบทสังคมที่มีความคิดและวัฒนธรรมที่แตกต่าง ทั้งในระดับชุมชน ชาติ และสากล

3. การเลือกใช้กลวิธีการสื่อสารอย่างเหมาะสมโดยคำนึงถึงความรับผิดชอบต่อสังคมเพื่อบรรลุวัตถุประสงค์ในการสื่อสาร หมายถึง การเลือกใช้วิธีการสื่อสารในลักษณะต่าง ๆ ทั้งวัจนภาษาและอวัจนภาษา ตลอดจนการสื่อความหมายผ่านสื่อในรูปแบบต่าง ๆ เพื่อบรรลุเป้าหมายในการสื่อสาร โดยมีความรับผิดชอบต่อผลที่จะเกิดขึ้นในสังคมและวัฒนธรรมที่แตกต่างทั้งในระดับชุมชน ชาติ และสากล

4. สมรรถนะการรวมพลังทำงานเป็นทีม

นิยาม

สามารถจัดระบบและกระบวนการทำงาน กิจการ และการประกอบการใด ทั้งของตนเองและร่วมกับผู้อื่น โดยใช้การรวมพลังทำงานเป็นทีม มีแผน ขั้นตอน ให้บรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมาย มีภาวะผู้นำ มีความโปร่งใส ตรวจสอบได้ มีการประสานความคิดเห็นที่แกต่างสู่การตัดสินใจและแก้ปัญหาเป็นทีม อย่างรับผิดชอบร่วมกัน สร้างความสัมพันธ์ที่ดีและจัดการความขัดแย้งภายใต้สถานการณ์ที่ยุ่งยาก

องค์ประกอบ

1. เป็นสมาชิกทีมที่ดีและมีภาวะผู้นำ มีทักษะการทำงานเป็นทีม รับผิดชอบในบทบาทหน้าที่ของตนและของทีม มีความยืดหยุ่นในการทำงานร่วมกับกลุ่มคนที่แตกต่าง นำจุดเด่นของตนและสมาชิกมาใช้ ในการทำงานให้บรรลุเป้าหมาย สะท้อนการทำงานของตนเองและทีม ส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพของทีม สร้างแรงบันดาลใจในการพัฒนาตนเอง ให้เป็นที่ยอมรับและไว้วางใจ ประสานความร่วมมือภายในทีม และระหว่างทีม สร้างคำนิยมใหม่ในการทำงานร่วมกัน และการพัฒนาทีมที่เข้มแข็ง สามารถเป็นต้นแบบผู้สร้างการเปลี่ยนแปลง

2. กระบวนการทำงานแบบร่วมมือรวมพลังอย่างเป็นระบบ สามารถจัดระบบการทำงานกิจการ และการประกอบการใด ๆ ทั้งของตนอง และร่วมกับผู้อื่น ร่วมกันกำหนดเป้าหมาย แผนการทำงาน ขั้นตอน และกระบวนการทำงานเป็นทีม เห็นภาพความสำเร็จของทีม คำนึงถึงประโยชน์ของทีมก่อนประโยชน์ส่วนตน แบ่งบทบาทหน้าที่ให้เหมาะสมกับศักยภาพของสมาชิก รับผิดชอบตามบทบาทหน้าที่ด้วยความใส่ใจ มีความพยายามในการทำงานและสนับสนุนช่วยเหลือให้เกิดความสำเร็จ เคารพ รับฟัง แลกเปลี่ยน และประสานความคิดเห็นที่แตกต่าง ประยุกต์ใช้ทักษะการคิดขั้นสูงในการตัดสินใจเป็นทีมที่มีประสิทธิภาพ ประเมินและปรับปรุงกระบวนการทำงานร่วมกันอย่างเป็นระบบ ด้วยความโปร่งใสและตรวจสอบได้ ร่วมรับผิดและรับชอบต่อผลการตัดสินใจของทีม เห็นคุณค่าของการทำงานแบบร่วมมือรวมพลัง

3. สร้างความสัมพันธ์ที่ดีและการจัดการความขัดแย้ง มีทัศนติเชิงบวกในการทำงานร่วมกับผู้อื่น เห็นคุณค่าของสัมพันธภาพที่ดี สร้างและรักษาความสัมพันธ์อันดีในที่ม ให้ความไว้วางใจซึ่งกันและกันปฏิบัติต่อผู้อื่นด้วยความจริงใจ เห็นอกเห็นใจในฐานะที่เป็นมนุษย์ด้วยกัน เครพและเห็นประโยชน์ของ ความแตกต่างหลากหลาย มีทักษะและใช้วิธีการป้องกันและจัดการความขัดแย้งได้อย่างเป็นระบบ

5. สมรรถนะการเป็นพลเมืองที่เข้มแข็ง

นิยาม

การปฏิบัติตนอย่างรับผิดชอบในฐานะพลเมืองไทยและพลโลก รู้เคารพสิทธิเสรีภาพของตนเองและผู้อื่น เคารพในกฎกติกาและกฎหมาย มีส่วนร่วมทางสังคมอย่างมีวิจารณญาณ อยู่ร่วมกับผู้อื่นท่ามกลางความหลากหลาย เห็นคุณค่าของศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ มีบทบาทในการตัดสินใจและสร้างการเปลี่ยนแปลงทางสังคม โดยยึดมั่นในความเท่าเทียมเป็นธรรม ค่านิยมประชาธิปไตย และสันติวิธี

องค์ประกอบ

1. พลเมืองรู้เคารพสิทธิ เคารพสิทธิเสรีภาพของผู้อื่น ตระหนักในสิทธิเสรีภาพของตนเอง ช่วยเหลือ ให้เกียรติและเห็นอกเห็นใจผู้อื่นบนพื้นฐานของการพึ่งพาอาศัยกัน โดยปราศจากอคติไม่เลือกปฏิบัติเพื่อการอยู่ร่วมกันอย่างสันติ

2. พลเมืองรับผิดชอบต่อบทบาทหน้าที่ ปฏิบัติตนตามกฎ กติกา ข้อตกลง กฎหมายอย่างถูกต้องและเหมาะสม รับผิดชอบบทบาทหน้าที่ตนเองในฐานะพลเมืองไทยและพลโลก

3. พลเมืองมีส่วนร่วมอย่างมีวิจารณญาณ ติดตามสถานการณ์และประเด็นปัญหาของสังคมอย่างมีวิจารณญาณ มีส่วนร่วมทางสังคมด้วยจิตสาธารณะและสำนึกสากล

4. พลเมืองผู้สร้างการเปลี่ยนแปลง มีความกระตือรือร้นในการสร้างการเปลี่ยนแปลงเชิงบวกทางสังคม บนพื้นฐานของความเท่าเทียมเป็นธรรม ค่านิยมประชาธิปไตย และสันติวิธี

6. สมรรถนะการอยู่ร่วมกับธรรมชาติและวิทยาการอย่างยั่งยืน

นิยาม

มีความเข้าใจพื้นฐานเกี่ยวกับปรากฏการณ์ของโลกและเอกภพและความสัมพันธ์ของคณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์และธรรมชาติในชีวิตประจำวัน ใช้และรู้เท่าทันวิทยาการเทคโนโลยี มีความอยากรู้ อยากเห็น ช่างสังเกต เห็นคุณค่า สามารถแก้ปัญหา หรือสร้างสรรค์นวัตกรรมได้เพื่อการดำรงชีวิตและอยู่ร่วมกับธรรมชาติอย่างยั่งยืน

องค์ประกอบ

1. การเข้าใจปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นบนโลกและในเอกภพ: สืบเสาะ ทำความเข้าใจข้อเท็จจริง สาเหตุ กระบวนการ และผลกระทบที่เกิดขึ้นของปรากฏการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นบนโลกและในเอกภพ

2. การเชื่อมโยงความสัมพันธ์ของคณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์เพื่อการอยู่ร่วมกันกับธรรมชาติอย่างยั่งยืน: มองเห็นปัญหา เชื่อมโยงและประยุกต์ใช้ความรู้ ทักษะและกระบวนการทางคณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีเพื่อแก้ปัญหา หรือสร้างสรรค์นวัตกรรม เพื่อการดำรงชีวิตและอยู่ร่วมกับธรรมชาติอย่างยั่งยืน

3. การสร้าง ใช้ และรู้เท่าทันวิทยาการเทคโนโลยี : สร้างและใช้เทคโนโลยีอย่างมีประสิทธิภาพ สร้างสรรค์ รู้เท่าทัน มีความฉลาดทางดิจิทัล คำนึงถึงผลกระทบต่อชีวิต สิ่งแวดล้อมและสังคม

4. การมีคุณลักษณะทางคณิศาสตร์และวิทยาศาสตร์สำหรับการข้าใจระบบธรรมชาติและการอยู่ร่วมกันอย่างยั่งยืน : มีความอยากรู้อยากเห็น ช่างสังเกต เข้าใจระบบธรรมชาติ เห็นคุณค่าของคณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ เพื่อการดำรงชีวิตและอยู่ร่วมกับธรรมชาติอย่างยั่งยืน

โครงสร้างหลักสูตรสถานศึกษา

โครงสร้างหลักสูตรสถานศึกษา

1. โครงสร้างเวลาเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น

กลุ่มสาระการเรียนรู้	ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น		
	ม.1	ม.2	ม.3
1. รายวิชาพื้นฐาน			
1.1 ภาษาไทย	200	200	200
1.2 คณิตศาสตร์	200	200	200
1.3 วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี	80	80	80
1.4 สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม	60	60	60
1.5 สุขศึกษาและพลศึกษา	40	40	40
1.6 ศิลปะ	40	40	40
1.7 การงานอาชีพ	40	40	40
1.8 ภาษาอังกฤษ	120	120	120
รวม	**840**		
2. รายวิชาเพิ่มเติม			
1.1 ภาษาไทย	200	200	200
1.2 คณิตศาสตร์	200	200	200
1.3 วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี	80	80	80
1.4 สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม	60	60	60
1.5 สุขศึกษาและพลศึกษา	40	40	40
1.6 ศิลปะ	40	40	40
1.7 การงานอาชีพ	40	40	40
1.8 ภาษาอังกฤษ	120	120	120
รวม	**200**		
3. กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน			
3.1 แนะแนว	40	40	40
3.2 กิจกรรมนักเรียน			
– กิจกรรมลูกเสือ/เนตรนารี	40	40	40
– ชุมนุม	30	30	30
3.3 กิจกรรมสาธารณประโยชน์	10	10	10
รวม	**120**		
รวมเวลาเรียนแต่ระดับชั้น (ชั่วโมง)	1,240	1,240	1,240
รวมเวลาเรียนทั้งหมด (ชั่วโมง)	3,600		

โครงสร้างของหลักสูตรห้องเรียนศิลปวิทยาศาสตร์ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น

โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยพะเยาจัดทำหลักสูตรสำหรับระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นสำหรับห้องเรียนศิลปวิทยาศาสตร์ ประกอบด้วย รายวิชาพื้นฐาน รายวิชาเพิ่มเติมกลุ่มที่ 1 รายวิชาเพิ่มเติมกลุ่มที่ 2 (วิชาเลือกเสรี) ดังโครงสร้างของหลังสูตร พ.ศ. 2565 ตาราง 1

ตาราง 1 โครงสร้างของหลักสูตรห้องเรียนศิลปวิทยาศาสตร์ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยพะเยา พ.ศ. 2565 รายวิชาพื้นฐานและรายวิชาเพิ่มเติม ซึ่งแบ่งเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มวิชาบังคับเลือก และกลุ่มวิชาเลือกเสรี

กลุ่มสาระการเรียนรู้	รายวิชาพื้นฐาน	รายวิชาเพิ่มเติม	
		กลุ่มวิชาบังคับเลือก	กลุ่มวิชาเลือกเสรี
1. ภาษาไทย	9.0	–	เลือกลงทะเบียนเรียนไม่ต่ำกว่า 6 หน่วยกิต จากรายวิชาเลือกเสรี
2. คณิตศาสตร์	9.0	6.0	
3. วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี	16.0	4.0	
4. สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม	9.0	1.0	
5. สุขศึกษาและพลศึกษา	6.0	–	
6. ศิลปะ	6.0	–	
7. การงานอาชีพ	2.0	–	
8. ภาษาต่างประเทศ	9.0	6.0	
รวมหน่วยกิตรายวิชาพื้นฐานและรายวิชาเพิ่มเติม	**66**	**17**	**6**
รวมหน่วยกิต	**ไม่ต่ำกว่า 89 หน่วยกิต**		
กิจกรรมแนะแนว	**120 ชั่วโมง**		
กิจกรรมลูกเสือและเนตรนารี	**120 ชั่วโมง**		
กิจกรรมชุมนุม	**120 ชั่วโมง**		
กิจกรรมพัฒนาคุณภาพชีวิต	**60 ชั่วโมง**		
รวมชั่วโมง	**ไม่ต่ำกว่า 3,600 ชั่วโมง**		

รายวิชาพื้นฐาน

โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยพะเยากำหนดให้หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น นักเรียนจะต้องลงทะเบียนเรียนรายวิชาพื้นฐานของกลุ่มสาระการเรียนรู้ทั้ง 8 กลุ่มให้ครบจำนวน 66 หน่วยกิต โดยนักเรียนจะต้องลงทะเบียนเรียนรายวิชาพื้นฐานของกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่าง ๆ ครบทุกรายวิชา และต้องมีคะแนนเฉลี่ยรวมทุกวิชา (GPAX) ไม่ต่ำกว่า 2.50 รวมทั้งคะแนนเฉลี่ยสะสมรวมในรายวิชาวิทยาศาสตร์และรายวิชาคณิตศาสตร์ ไม่ต่ำกว่า 3.00 ในแต่ละภาคการศึกษา ดังแสดงรายละเอียดตามตาราง 2

ตาราง 2 จำนวนหน่วยกิตรายวิชาพื้นฐานของแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ หลักสูตรห้องเรียนศิลปวิทยาศาสตร์ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น

กลุ่มสาระการเรียนรู้	จำนวนหน่วยกิต
1. ภาษาไทย	9.0
2. คณิตศาสตร์	9.0
3. วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี	16.0
4. สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม	9.0
5. สุขศึกษาและพลศึกษา	6.0
6. ศิลปะ	6.0
7. การงานอาชีพ	2.0
8. ภาษาต่างประเทศ	9.0
รวม	**66**

รายวิชาเพิ่มเติม

กลุ่มวิชาบังคับเลือก

เป็นรายวิชาที่เพิ่มเติมสาระการเรียนรู้ให้สูงขึ้นตามศักยภาพความถนัด และความสนใจ เพื่อให้นักเรียนได้เพิ่มพูนความรู้พื้นฐานด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารอย่างลึกซึ้ง ฝึกทักษะกระบวนการแก้ปัญหา การทำโครงงานวิทยาศาสตร์และเตรียมความพร้อมการเป็นนักวิจัย นักเรียนได้รับการพัฒนาตนเองอย่างเต็มศักยภาพ ตามอุดมการณ์ และเป้าหมายการพัฒนานักเรียน นอกจากนั้นยังมุ่งหวังเพื่อจุดประกายให้นักเรียนเกิดความรัก เห็นคุณค่า มีความรู้ความเข้าใจ และมีทักษะในการทำงานวิจัยและพัฒนาทักษะชีวิต

โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยพะเยากำหนดให้หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น ประกอบด้วยกลุ่มรายวิชาเพิ่มเติม จำนวน 23 หน่วยกิต โดยดำเนินการบริหารจัดการดังนี้

1. มอบหมายให้อาจารย์แต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ที่เกี่ยวข้องเป็นผู้รับผิดชอบ ผู้ประสานงานรายวิชาทุกรายวิชา เพื่อทำหน้าที่ประสานงานกับกลุ่มวิชา อาจารย์ผู้สอนและนักเรียน ในการพิจารณาข้อกำหนดรายวิชา การจัดการเรียนการสอน และการประเมินผล

2. มอบหมายคณะกรรมการหลักสูตรโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยพะเยาควบคุมกำกับติดตามการดำเนินงาน กระบวนการเรียนการสอน เพื่อให้เป็นไปตามข้อกำหนดรายวิชา ดังแสดงรายละเอียดตามตาราง 3

กลุ่มรายวิชาเลือกเสรี

โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยพะเยากำหนดให้หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น ประกอบด้วยกลุ่มรายวิชาเลือกเสรี จำนวน 6 หน่วยกิต โดยดำเนินการบริหารจัดการดังนี้

1. มอบหมายให้อาจารย์แต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ที่เกี่ยวข้องเป็นผู้รับผิดชอบ ผู้ประสานงานรายวิชาทุกรายวิชา เพื่อทำหน้าที่ประสานงานกับกลุ่มวิชา อาจารย์ผู้สอนและนักเรียน ในการพิจารณาข้อกำหนดรายวิชา การจัดการเรียนการสอน และการประเมินผล รายวิชาละ 1 หน่วยกิต จำนวน 2 ชั่วโมงต่อสัปดาห์

2. มอบหมายคณะกรรมการหลักสูตรโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยพะเยาควบคุมกำกับติดตามการดำเนินงาน กระบวนการเรียนการสอน เพื่อให้เป็นไปตามข้อกำหนดรายวิชา

3. เมื่อคณะกรรมการหลักสูตรโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยพะเยาพิจารณารายวิชาเลือกเสรีแล้วอนุมัติให้เปิดลงทะเบียนเลือกเรียนได้ในภาคการเรียนใดแล้ว นักเรียนสามารถเลือกลงทะเบียนเรียนภาคการศึกษาละ 1 รายวิชา โดยสามารถเลือกวิชาได้ไม่ซ้ำกันในแต่ละภาคการศึกษา ได้รวมจำนวน 6 ภาคการศึกษาในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ดังแสดงรายละเอียดตามตาราง 3

ตาราง 3 จำนวนหน่วยกิตรายวิชาเพิ่มเติมของแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ หลักสูตรห้องเรียนศิลปวิทยาศาสตร์ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น

กลุ่มสาระการเรียนรู้	จำนวนหน่วยกิต
1. คณิตศาสตร์	6.0
2. วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี	4.0
3. สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม	1.0
4. ภาษาต่างประเทศ	6.0
5. เลือกเสรี	6.0
รวม	**23**

ตาราง 4 รายวิชาเลือกเสรี หลักสูตรห้องเรียนศิลปวิทยาศาสตร์ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น

ลำดับ	รหัสวิชา	ชื่อวิชา	กลุ่มสาระ/คณะ
1	ค20207	คณิตศาสตร์กับการทำโพล	คณิตศาสตร์
2	ค20208	คณิตศาสตร์สำหรับแบบสำรวจออนไลน์	คณิตศาสตร์
3	ค20209	การคิดเลขพื้นฐานระดับมัธยมศึกษาตอนต้น	คณิตศาสตร์
4	ว20205	ของเล่นวิทยาศาสตร์แสนสนุก	วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
5	ว20211	การคิดเชิงวิพากษ์ในกีฬาอิเล็กทรอนิกส์ (ROV)	วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
6	ว20212	เทคโนโลยีวัสดุ	วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
7	ว20210	นักพัฒนาโปรแกรมรุ่นเยาว์	วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
8	ว20213	วิทยาศาสตร์เชิงคำนวณ ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น	วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
9	ว20206	ทักษะพื้นฐานทางชีววิทยาเบื้องต้น	วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
10	ว20207	การออกแบบเชิง Ai	วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
11	ท20220	บ่มเพาะการเขียน	ภาษาไทย
12	ท20218	ภาษาพาที	ภาษาไทย
13	ท20222	ดูหนังฟังเพลง	ภาษาไทย
14	ท20223	ทักษะการสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพ	ภาษาไทย
15	ท20224	เขียน เล่น เป็นเรื่อง ในยุคดิจิทัล	ภาษาไทย
16	ส20222	การจัดการสิ่งแวดล้อมในชุมชน	สังคมศึกษาฯ
17	ส20223	การพัฒนาคุณภาพชีวิตและสังคมอย่างสมดุล	สังคมศึกษาฯ
18	ส20224	ทักษะการรับมือและการเผชิญกับปัญหา	สังคมศึกษาฯ
19	ส20225	เสริมสร้างพลเมืองไทย	สังคมศึกษาฯ
20	ส20226	การพัฒนาบุคลิกภาพ	สังคมศึกษาฯ
21	ส20227	ความฉลาดทางการเงิน	สังคมศึกษาฯ
22	ส20228	ท่องเที่ยวโลกอารยธรรม	สังคมศึกษาฯ
23	ส20229	ภูมิศาสตร์การท่องเที่ยวไทย	สังคมศึกษาฯ
24	ส20230	พลเมืองตื่นรู้	สังคมศึกษาฯ
25	ส20231	ภูมิศาสตร์การท่องเที่ยว	สังคมศึกษาฯ
26	ส20233	สิ่งแวดล้อมในชีวิตประจำวัน	สังคมศึกษา ฯ
27	พ20208	อาหารสุขภาพ	สุขศึกษาและพลศึกษา
28	พ20202	การออกกำลังกายและการนอนหลับเพื่อสุขภาพ	สุขศึกษาและพลศึกษา
29	พ20203	เกมและนันทนาการ	สุขศึกษาและพลศึกษา

ตาราง 4 (ต่อ)รายวิชาเลือกเสรี หลักสูตรห้องเรียนศิลปวิทยาศาสตร์ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น

ลำดับ	รหัสวิชา	ชื่อวิชา	กลุ่มสาระ/คณะ
30	พ20204	วิธีการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ	สุขศึกษาและพลศึกษา
31	พ20205	การปฐมพยาบาลเบื้องต้นสำหรับการบาดเจ็บจากการเล่นกีฬา	สุขศึกษาและพลศึกษา
32	พ20206	เก่งขึ้น 1%	สุขศึกษาและพลศึกษา
33	พ20207	แบดมินตันเพื่อสุขภาพ	สุขศึกษาและพลศึกษา
34	พ20208	การจัดการการกีฬา	สุขศึกษาและพลศึกษา
35	พ20209	กีฬาการท่องเที่ยวและนันทนาการ	สุขศึกษาและพลศึกษา
36	พ20210	การออกกำลังกายด้วยจังหวะและการเต้น	สุขศึกษาและพลศึกษา
37	ง20209	ขนมไทยและเบเกอรี่เบื้องต้น	การงานอาชีพ
38	ง20210	เครื่องดื่มเพื่อสุขภาพ	การงานอาชีพ
39	ศ20201	ขิมเบื้องต้น	ศิลปะ
40	ศ20202	ปี่พาทย์มอญ 1	ศิลปะ
41	อ20209	ภาษาอังกฤษเพื่อการท่องเที่ยว	ภาษาต่างประเทศ
42	อ20215	ภาษาอังกฤษสู่โลกกว้าง	ภาษาต่างประเทศ
43	อ20212	การฝึกการอ่านเบื้องต้น	ภาษาต่างประเทศ
44	อ20216	ภาษาอังกฤษเพื่อการพูดสื่อสาร	ภาษาต่างประเทศ
45	อ20213	พัฒนาคำศัพท์ภาษาอังกฤษ	ภาษาต่างประเทศ
46	อ20217	ผู้เล่นแบบไหน? ใช่ตัวคุณ	ภาษาต่างประเทศ
47	อ20218	ผจญภัยท่องโลกด้วยภาษาอังกฤษ	ภาษาต่างประทศ
48	อ30223	การอ่านออกเสียงภาษาอังกฤษแบบโฟนิกส์	ภาษาต่างประทศ
49	อ20225	ภาษาอังกฤษเพื่อการออกอากาศ การเดินทาง และการพักผ่อน	ภาษาต่างประทศ
50	อ20226	เริ่มต้นสู่การเขียนเชิงสร้างสรรค์	ภาษาต่างประทศ
51	ส20232	จิตวิทยาการปรับตัวกับชีวิตประจำวัน	แนะแนว
52	ส20234	นิสัยเล็กๆ ที่ยิ่งใหญ่	แนะแนว
53	ส20235	จิตวิทยาเชิงบวก	แนะแนว

2. แผนการเรียน

แผนการเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ภาคเรียนที่ 1

รหัสวิชา	ชื่อวิชา	จำนวนหน่วยกิต	จำนวนชั่วโมง
รายวิชาพื้นฐาน		**11.0**	**22**
ท21101	ภาษาไทยพื้นฐาน 1	1.5	3
ค21101	คณิตศาสตร์พื้นฐาน 1	1.5	3
ส21101	สังคมศึกษาพื้นฐาน 1	1.0	2
ส21161	ประวัติศาสตร์ 1	0.5	1
พ21101	สุขศึกษา 1	0.5	1
พ21102	พลศึกษา 1	0.5	1
ศ21101	ทัศนศิลป์ 1	0.5	1
ศ21102	ดนตรีสากล 1	0.5	1
อ21101	ภาษาอังกฤษ 1	1.5	3
ว21181	วิทยาศาสตร์ 1	1.5	3
ว21282	โครงงาน 1	0.5	1
ว21183	เทคโนโลยี(วิทยาการคำนวณ)	1.0	2
รายวิชาเพิ่มเติม		**3.0**	**6**
ค21201	คณิตศาสตร์เพิ่มเติม 1	1.0	2
อ21201	ภาษาอังกฤษ ฟัง-พูด เบื้องต้น 1	1.0	2
ว21241	ชีววิทยา	1.0	2
รายวิชาเลือกเสรี		**1.0**	**2**
กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน			
ก21001	แนะแนว	-	20
ก21002	กิจกรรมลูกเสือและเนตรนารี	-	20
ก21003	กิจกรรมชุมนุม	-	20
ก21004	กิจกรรมพัฒนาคุณภาพชีวิต	-	-
รวมทั้งหมดต่อภาคการเรียน		**15.0**	**660**

แผนการเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ภาคเรียนที่ 2

รหัสวิชา	ชื่อวิชา	จำนวนหน่วยกิต	จำนวนชั่วโมง
รายวิชาพื้นฐาน		**11.0**	**22**
ท21103	ภาษาไทยพื้นฐาน 2	1.5	3
ค21102	คณิตศาสตร์พื้นฐาน 2	1.5	3
ส21102	สังคมศึกษาพื้นฐาน 2	1.0	2
ส21162	ประวัติศาสตร์ 2	0.5	1
พ21103	สุขศึกษา 2	0.5	1
พ21104	พลศึกษา 2	0.5	1
ศ21103	ดนตรีไทย 1	0.5	1
ศ21104	นาฏศิลป์ 1	0.5	1
อ21102	ภาษาอังกฤษ 2	1.5	3
ว21184	วิทยาศาสตร์ 2	1.5	3
ว21185	โครงงาน 2	0.5	1
ว21186	เทคโนโลยีและการออกแบบ	1.0	2
รายวิชาเพิ่มเติม		**3.5**	**7**
ค21202	คณิตศาสตร์เพิ่มเติม 2	1.0	2
ส21201	ท้องถิ่นศึกษา	0.5	1
อ21202	ภาษาอังกฤษฟัง-พูด เบื้องต้น 2	1.0	2
ว21261	ดาราศาสตร์	1.0	2
รายวิชาเลือกเสรี		**1.0**	**2**
กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน			
ก21001	แนะแนว	-	20
ก21002	กิจกรรมลูกเสือและเนตรนารี	-	20
ก21003	กิจกรรมชุมนุม	-	20
ก21004	กิจกรรมพัฒนาคุณภาพชีวิต	-	-
รวมทั้งหมดต่อภาคการเรียน		**15.5**	**680**

แผนการเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 1

รหัสวิชา	ชื่อวิชา	จำนวนหน่วยกิต	จำนวนชั่วโมง
รายวิชาพื้นฐาน		**11.0**	**22**
ท22101	ภาษาไทยพื้นฐาน 3	1.5	3
ค22101	คณิตศาสตร์พื้นฐาน 3	1.5	3
ส22101	สังคมศึกษาพื้นฐาน 3	1.0	2
ส22161	ประวัติศาสตร์ 3	0.5	1
พ22101	สุขศึกษา 3	0.5	1
พ22102	พลศึกษา 3	0.5	1
ศ22101	ดนตรีไทย 2	0.5	1
ศ22102	นาฏศิลป์ 2	0.5	1
อ22101	ภาษาอังกฤษ 3	1.5	3
ว22181	วิทยาศาสตร์ 3	1.5	3
ว22182	โครงงาน 3	0.5	1
ว22183	อโดบีโฟโตชอป	0.5	1
ง22161	การงานอาชีพ 1	0.5	1
รายวิชาเพิ่มเติม		**2.0**	**4**
ค22201	คณิตศาสตร์เพิ่มเติม 3	1.0	2
อ22201	ภาษาอังกฤษ อ่าน-เขียน เบื้องต้น 1	1.0	2
รายวิชาเลือกเสรี		**1.0**	**2**
กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน			
ก21001	แนะแนว	-	20
ก21002	กิจกรรมลูกเสือและเนตรนารี	-	20
ก21003	กิจกรรมชุมนุม	-	20
ก21004	กิจกรรมพัฒนาคุณภาพชีวิต	-	-
รวมทั้งหมดต่อภาคการเรียน		**14.0**	

แผนการเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 2

รหัสวิชา	ชื่อวิชา	จำนวนหน่วยกิต	จำนวนชั่วโมง
รายวิชาพื้นฐาน		**11.0**	**22**
ท22103	ภาษาไทยพื้นฐาน 4	1.5	3
ค22102	คณิตศาสตร์พื้นฐาน 4	1.5	3
ส22102	สังคมศึกษาพื้นฐาน 4	1.0	2
ส22162	ประวัติศาสตร์ 4	0.5	1
พ22103	สุขศึกษา 4	0.5	1
พ22104	พลศึกษา 4	0.5	1
ศ22103	ทัศนศิลป์ 2	0.5	1
ศ22104	ดนตรีสากล 2	0.5	1
อ22102	ภาษาอังกฤษ 4	1.5	3
ว22184	วิทยาศาสตร์ 4	1.5	3
ว22185	คอมพิวเตอร์อิลัสเตรเตอร์	1.0	2
ง22162	การงานอาชีพ 2	0.5	1
รายวิชาเพิ่มเติม		**4.0**	**8**
ค22202	คณิตศาสตร์เพิ่มเติม 4	1.0	2
อ22202	ภาษาอังกฤษ อ่าน-เขียน เบื้องต้น 2	1.0	2
ว22221	เคมี	1.0	2
รายวิชาเลือกเสรี		1.0	2
กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน			
ก21001	แนะแนว	-	20
ก21002	กิจกรรมลูกเสือและเนตรนารี	-	20
ก21003	กิจกรรมชุมนุม	-	20
ก21004	กิจกรรมพัฒนาคุณภาพชีวิต	-	-
รวมทั้งหมดต่อภาคการเรียน		**15.0**	

แผนการเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ภาคเรียนที่ 1

รหัสวิชา	ชื่อวิชา	จำนวนหน่วยกิต	จำนวนชั่วโมง
รายวิชาพื้นฐาน		**11.0**	**22**
ท23101	ภาษาไทยพื้นฐาน 5	1.5	3
ค23101	คณิตศาสตร์พื้นฐาน 5	1.5	3
ส23101	สังคมศึกษาพื้นฐาน 5	1.0	2
ส23161	ประวัติศาสตร์ 5	0.5	1
พ23101	สุขศึกษา 5	0.5	1
พ23102	พลศึกษา 5	0.5	1
ศ23101	ทัศนศิลป์ 3	0.5	1
ศ23102	ดนตรีสากล 3	0.5	1
อ23101	ภาษาอังกฤษ 5	1.5	3
ว23181	วิทยาศาสตร์ 5	1.5	3
ว23182	เทคโนโลยีสารสนเทศ 3	1.0	2
ว23183	โปรแกรมภาษา C เบื้องต้น	0.5	1
รายวิชาเพิ่มเติม		**3.0**	**6**
ค23201	คณิตศาสตร์เพิ่มเติม 5	1.0	2
อ23201	ไวยากรณ์พื้นฐาน	1.0	2
ว23201	ฟิสิกส์	1.0	2
รายวิชาเลือกเสรี		**1.0**	**2**
กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน			
ก21001	แนะแนว	–	20
ก21002	กิจกรรมลูกเสือและเนตรนารี	–	20
ก21003	กิจกรรมชุมนุม	–	20
ก21004	กิจกรรมพัฒนาคุณภาพชีวิต	–	–
รวมทั้งหมดต่อภาคการเรียน		**15.0**	

แผนการเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ภาคเรียนที่ 2

รหัสวิชา	ชื่อวิชา	จำนวนหน่วยกิต	จำนวนชั่วโมง
รายวิชาพื้นฐาน		**11.0**	**22**
ท23103	ภาษาไทยพื้นฐาน 6	1.5	3
ค23102	คณิตศาสตร์พื้นฐาน 6	1.5	3
ส23102	สังคมศึกษา 6	1.0	2
ส23162	ประวัติศาสตร์ 6	0.5	1
พ23103	สุขศึกษา 6	0.5	1
พ23104	พลศึกษา 6	0.5	1
ศ23102	ดนตรีไทย 3	0.5	1
ศ23104	นาฏศิลป์ 3	0.5	1
อ23102	ภาษาอังกฤษ 6	1.5	3
ว23184	วิทยาศาสตร์ 6	1.5	3
ง23185	การงานอาชีพ 3	1.0	2
ว23186	การสร้างอนิเมชั่น	0.5	1
รายวิชาเพิ่มเติม		**3.0**	**6**
ค23202	คณิตศาสตร์เพิ่มเติม 6	1.0	2
อ23202	ภาษาและวัฒนธรรม	1.0	2
รายวิชาเลือกเสรี		1.0	2
กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน			
ก21001	แนะแนว	-	20
ก21002	กิจกรรมลูกเสือและเนตรนารี	-	20
ก21003	กิจกรรมชุมนุม	-	20
ก21004	กิจกรรมพัฒนาคุณภาพชีวิต	-	-
รวมทั้งหมดต่อภาคการเรียน		**14.0**	

ตาราง 4 รายวิชาพื้นฐานของแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้หลักสูตรห้องเรียนศิลปวิทยาศาสตร์ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น

ลำดับ	รหัสวิชา	ชื่อวิชา	หน่วยกิต
กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย			
1	ท21101	ภาษาไทยพื้นฐาน 1	1.5
2	ท21103	ภาษาไทยพื้นฐาน 2	1.5
3	ท22101	ภาษาไทยพื้นฐาน 3	1.5
4	ท22103	ภาษาไทยพื้นฐาน 4	1.5
5	ท23101	ภาษาไทยพื้นฐาน 5	1.5
6	ท23103	ภาษาไทยพื้นฐาน 6	1.5
กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์			
1	ค21101	คณิตศาสตร์พื้นฐาน 1	1.5
2	ค21102	คณิตศาสตร์พื้นฐาน 2	1.5
3	ค22101	คณิตศาสตร์พื้นฐาน 3	1.5
4	ค22102	คณิตศาสตร์พื้นฐาน 4	1.5
5	ค23101	คณิตศาสตร์พื้นฐาน 5	1.5
6	ค23102	คณิตศาสตร์พื้นฐาน 6	1.5
กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี			
1	ว21181	วิทยาศาสตร์ 1	1.5
2	ว21184	วิทยาศาสตร์ 2	1.5
3	ว22181	วิทยาศาสตร์ 3	1.5
4	ว22181	วิทยาศาสตร์ 3	1.5
5	ว23181	วิทยาศาสตร์ 5	1.5
6	ว23184	วิทยาศาสตร์ 6	1.5
7	ว21282	โครงงาน 1	0.5
8	ว21185	โครงงาน 2	0.5
9	ว22182	โครงงาน 3	0.5
10	ว21183	เทคโนโลยี (วิทยาการคำนวณ)	1.0

ตาราง 4 (ต่อ)

ลำดับ	รหัสวิชา	ชื่อวิชา	หน่วยกิต
กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (ต่อ)			
11	ว21186	เทคโนโลยี (เทคโนโลยีและการออกแบบ)	1.0
12	ว22183	อโดบีโฟโตชอป	0.5
13	ว22185	คอมพิวเตอร์อิลัสเตรเตอร์	1.0
14	ว23182	เทคโนโลยีสารสนเทศ 3	1.0
15	ว23183	โปรแกรมภาษา C เบื้องต้น	0.5
16	ว23186	การสร้างอนิเมชั่น	0.5
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม			
1	ส21101	สังคมศึกษาพื้นฐาน 1	1.0
2	ส21102	สังคมศึกษาพื้นฐาน 2	1.0
3	ส22101	สังคมศึกษาพื้นฐาน 3	1.0
4	ส22102	สังคมศึกษาพื้นฐาน 4	1.0
5	ส23101	สังคมศึกษาพื้นฐาน 5	1.0
6	ส23102	สังคมศึกษาพื้นฐาน 6	1.0
7	ส21161	ประวัติศาสตร์ 1	0.5
8	ส21162	ประวัติศาสตร์ 2	0.5
9	ส22161	ประวัติศาสตร์ 3	0.5
10	ส22162	ประวัติศาสตร์ 4	0.5
11	ส23161	ประวัติศาสตร์ 5	0.5
12	ส23162	ประวัติศาสตร์ 6	0.5
กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา			
1	พ21101	สุขศึกษา 1	0.5
2	พ21103	สุขศึกษา 2	0.5
3	พ22101	สุขศึกษา 3	0.5
4	พ22103	สุขศึกษา 4	0.5

ตาราง 4 (ต่อ)

ลำดับ	รหัสวิชา	ชื่อวิชา	หน่วยกิต
กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา (ต่อ)			
5	พ23101	สุขศึกษา 5	0.5
6	พ23103	สุขศึกษา 6	0.5
7	พ21102	พลศึกษา 1	0.5
8	พ21104	พลศึกษา 2	0.5
9	พ22102	พลศึกษา 3	0.5
10	พ22104	พลศึกษา 4	0.5
11	พ23102	พลศึกษา 5	0.5
12	พ23104	พลศึกษา 6	0.5
กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ			
1	ศ21101	ทัศนศิลป์ 1	0.5
2	ศ22103	ทัศนศิลป์ 2	0.5
3	ศ23101	ทัศนศิลป์ 3	0.5
4	ศ21102	ดนตรีสากล 1	0.5
5	ศ22104	ดนตรีสากล 2	0.5
6	ศ23102	ดนตรีสากล 3	0.5
7	ศ21103	ดนตรีไทย 1	0.5
8	ศ22101	ดนตรีไทย 2	0.5
9	ศ23102	ดนตรีไทย 3	0.5
10	ศ21104	นาฏศิลป์ 1	0.5
11	ศ22102	นาฏศิลป์ 2	0.5
12	ศ23104	นาฏศิลป์ 3	0.5

ตาราง 4 (ต่อ)

ลำดับ	รหัสวิชา	ชื่อวิชา	หน่วยกิต
กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพ			
1	ง22161	การงานอาชีพ 1	0.5
2	ง22162	การงานอาชีพ 2	0.5
3	ง23185	การงานอาชีพ 3	1.0
กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ			
1	อ21101	ภาษาอังกฤษ 1	1.5
2	อ21102	ภาษาอังกฤษ 2	1.5
3	อ22101	ภาษาอังกฤษ 3	1.5
4	อ22102	ภาษาอังกฤษ 4	1.5
5	อ23101	ภาษาอังกฤษ 5	1.5
6	อ23102	ภาษาอังกฤษ 6	1.5

ตาราง 5 รายวิชาเพิ่มเติมของแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้หลักสูตรห้องเรียนศิลปวิทยาศาสตร์ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น

ลำดับ	รหัสวิชา	ชื่อวิชา	หน่วยกิต
กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์			
1	ค21201	คณิตศาสตร์เพิ่มเติม 1	1.0
2	ค21202	คณิตศาสตร์เพิ่มเติม 2	1.0
3	ค22201	คณิตศาสตร์เพิ่มเติม 3	1.0
4	ค22202	คณิตศาสตร์เพิ่มเติม 4	1.0
5	ค23201	คณิตศาสตร์เพิ่มเติม 5	1.0
6	ค23202	คณิตศาสตร์เพิ่มเติม 6	1.0
กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี			
1	ว21241	ชีววิทยา	1.0
2	ว21261	ดาราศาสตร์	1.0
3	ว22221	เคมี	1.0
4	ว23201	ฟิสิกส์	1.0
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม			
1	ส21201	ท้องถิ่นศึกษา	0.5
2	ส20202	ทักษะพลเมือง	0.5
กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ			
1	อ21201	ภาษาอังกฤษ ฟัง-พูด เบื้องต้น 1	1.0
2	อ21202	ภาษาอังกฤษฟัง-พูด เบื้องต้น 2	1.0
3	อ22201	ภาษาอังกฤษ อ่าน-เขียน เบื้องต้น 1	1.0
4	อ22202	ภาษาอังกฤษ อ่าน-เขียน เบื้องต้น 2	1.0
5	อ23201	ไวยากรณ์พื้นฐาน	1.0
6	อ23202	ภาษาและวัฒนธรรม	1.0

การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

หลักการดำเนินการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 (ฉบับปรับปรุง พุทธศักราช 2560)

การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 (ฉบับปรับปรุง พุทธศักราช 2560) เป็นกระบวนการเก็บรวบรวม ตรวจสอบ ตีความผลการเรียนรู้ และพัฒนาการด้านต่าง ๆ ของผู้เรียนตาม มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัดของหลักสูตร นำผลไปปรับปรุงพัฒนาการจัดการเรียนรู้และใช้เป็นข้อมูลสำหรับ การตัดสินผลการเรียน สถานศึกษาต้องมีกระบวนการจัดการที่เป็นระบบ เพื่อให้การดำเนินการวัดและประเมินผล การเรียนรู้เป็นไปอย่างมีคุณภาพและประสิทธิภาพ และให้ผลการประเมินที่ตรงตามความรู้ความสามารถที่แท้จริง ของผู้เรียน ถูกต้องตามหลักการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ รวมทั้งสามารถรองรับการประเมินภายในและ การประเมินภายนอกตามระบบประกันคุณภาพการศึกษาได้ สถานศึกษาจึงควรกำหนดหลักการดำเนินการวัด และประเมินผลการเรียนรู้เพื่อเป็นแนวทางในการตัดสินใจเกี่ยวกับการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ตามหลักสูตร สถานศึกษา ดังนี้

1. สถานศึกษาเป็นผู้รับผิดชอบการวัดและการประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียน โดยเปิดโอกาสให้ผู้ที่เกี่ยวข้องมีส่วนร่วม

2. การวัดและการประเมินผลการเรียนรู้ มีจุดมุ่งหมายเพื่อพัฒนาผู้เรียนและตัดสินผลการเรียน

3. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ต้องสอดคล้องและครอบคลุมมาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด ตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ที่กำหนดในหลักสูตรสถานศึกษา และจัดให้มีการประเมินการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียน คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ตลอดจนกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

4. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้เป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการจัดการเรียนการสอน ต้องดำเนินการด้วยเทคนิควิธีการที่หลากหลาย เพื่อให้สามารถวัดและประเมินผลผู้เรียนได้อย่างรอบด้าน ทั้งด้านความรู้ ความคิด กระบวนการ พฤติกรรมและเจตคติ เหมาะสมกับสิ่งที่ต้องการวัด ธรรมชาติวิชา และ ระดับชั้นของผู้เรียน โดยตั้งอยู่บนพื้นฐานของความเที่ยงตรง ยุติธรรม และเชื่อถือได้

5. การประเมินผู้เรียนพิจารณาจากพัฒนาการของผู้เรียน ความประพฤติ การสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้ การร่วมกิจกรรม และการทดสอบ ควบคู่ไปในกระบวนการเรียนการสอนตามความเหมาะสมของแต่ละระดับและรูปแบบการศึกษา

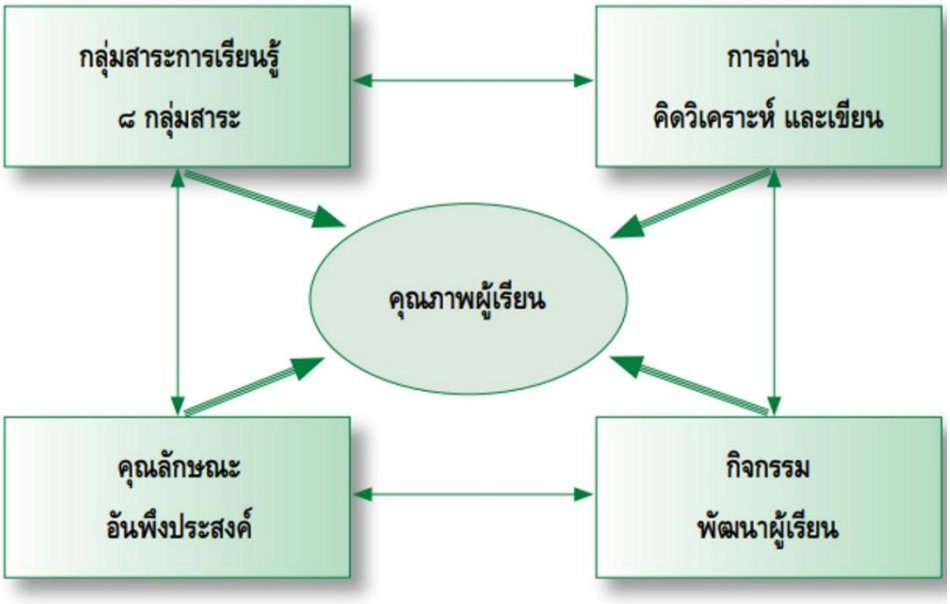
6. เปิดโอกาสให้ผู้เรียนและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องตรวจสอบผลการประเมินผลการเรียนรู้

7. ให้มีการเทียบโอนผลการเรียนระหว่างสถานศึกษาและระหว่างรูปแบบการศึกษาต่าง ๆ

8. ให้สถานศึกษาจัดทำและออกเอกสารหลักฐานการศึกษา เพื่อเป็นหลักฐานการประเมินผลการเรียนรู้ รายงานผลการเรียน แสดงวุฒิการศึกษา และรับรองผลการเรียนของผู้เรียน

องค์ประกอบของการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 (ฉบับปรับปรุง พุทธศักราช 2560)

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 (ฉบับปรับปรุง พุทธศักราช 2560)กำหนดจุดหมาย สมรรถนะสำคัญของ ผู้เรียน คุณลักษณะอันพึงประสงค์ และมาตรฐานการเรียนรู้ เป็นเป้าหมายและกรอบทิศทางในการพัฒนาผู้เรียน ให้เป็นคนดี มีปัญญา มีคุณภาพชีวิตที่ดีและมีขีดความสามารถในการแข่งขันในเวทีระดับโลก กำหนดให้ผู้เรียน ได้เรียนรู้ตามมาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัดที่กำหนดในสาระการเรียนรู้ 8 กลุ่มสาระ มีความสามารถในการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียน มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์และเข้าร่วมกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน (แนวปฏิบัติการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551)

ภาพ 3 ความสัมพันธ์ขององค์ประกอบการวัดและการประเมินผลการเรียนรู้

การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ตามกลุ่มสาระการเรียนรู้

ผู้สอนวัดและประเมินผลการเรียนรู้ผู้เรียนเป็นรายวิชาบนพื้นฐานของตัวชี้วัดในรายวิชาพื้นฐานและผลการเรียนรู้ในรายวิชาเพิ่มเติม ตามที่กำหนดในหน่วยการเรียนรู้ ผู้สอนใช้วิธีการที่หลากหลายจากแหล่งข้อมูลหลาย ๆ แหล่ง เพื่อให้ได้ผลการประเมินที่สะท้อนความรู้ความสามารถที่แท้จริงของผู้เรียน โดยวัดและประเมินการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องไปพร้อมกับการจัดการเรียนการสอน สังเกตพัฒนาการและความประพฤติ ของผู้เรียน สังเกตพฤติกรรมการเรียน การร่วมกิจกรรม ผู้สอนควรเน้นการประเมินตามสภาพจริง เช่น การประเมินการปฏิบัติงาน การประเมินจากโครงงาน หรือการประเมินจากแฟ้มสะสมงาน ฯลฯ ควบคู่ไปกับ การใช้การทดสอบแบบต่าง ๆ อย่างสมดุล ต้องให้ความสำคัญกับการประเมินระหว่างเรียนมากกว่าการประเมิน ปลายปี/ปลายภาค และใช้เป็นข้อมูลเพื่อประเมินการเลื่อนชั้นเรียนและการจบการศึกษาระดับต่าง ๆ

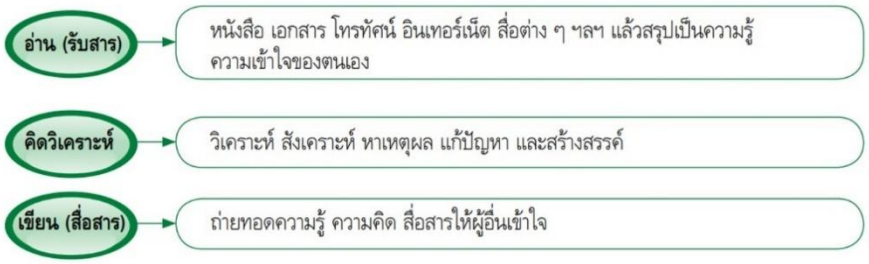
กลุ่มสาระการเรียนรู้ทั้ง 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ มีดังนี้

1. กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย
2. กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์
3. กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
4. กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
5. กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา
6. กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ
7. กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพ
8. กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ

การประเมินการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียน

การประเมินการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียน เป็นการประเมินศักยภาพของผู้เรียนในการอ่านหนังสือ เอกสาร และสื่อต่าง ๆ เพื่อหาความรู้ เพิ่มพูนประสบการณ์ ความสุนทรีย์และประยุกต์ใช้แล้วนำเนื้อหา สาระที่อ่านมาคิดวิเคราะห์ นำไปสู่การแสดงความคิดเห็น การสังเคราะห์ สร้างสรรค์การแก้ปัญหาในเรื่องต่าง ๆ และถ่ายทอดความคิดนั้นด้วยการเขียนที่มีสำนวนภาษาถูกต้อง มีเหตุผลและลำดับขั้นตอนในการนำเสนอ สามารถสร้างความเข้าใจแก่ผู้อ่านได้อย่างชัดเจนตามระดับความสามารถในแต่ละระดับชั้น กรณีผู้เรียนมีความบกพร่องในกระบวนการด้านการเห็นหรือที่เกี่ยวข้องทำให้เป็นอุปสรรคต่อ การอ่าน สถานศึกษาสามารถปรับวิธีการประเมินให้เหมาะสมกับผู้เรียนกลุ่มเป้าหมายนั้น การประเมินการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียน สถานศึกษาต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่องและ สรุปผลเป็นรายปี/รายภาค เพื่อวินิจฉัยและใช้เป็นข้อมูลในการพัฒนาผู้เรียนและประเมิน

การเลื่อนชั้น ตลอดจน การจบการศึกษาระดับต่าง ๆ (เอกสารประกอบหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 แนวปฏิบัติการวัดและประเมินผลการเรียนรู้) ดังแผนภาพภาพ 4

ภาพ 4 การประเมินการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียน

การประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์

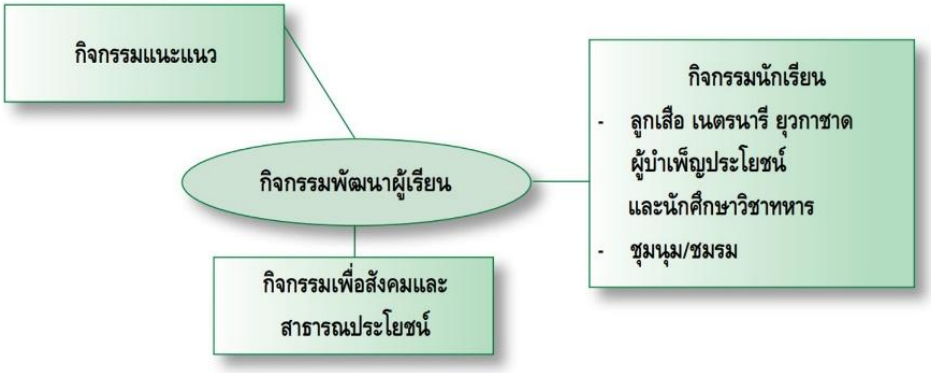
การประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ เป็นการประเมินคุณลักษณะที่ต้องการให้เกิดขึ้นกับผู้เรียน อันเป็นคุณลักษณะที่สังคมต้องการในด้านคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยม จิตสำนึก สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่น ในสังคมได้อย่างมีความสุข ทั้งในฐานะพลเมืองไทยและพลโลก หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 (ฉบับปรับปรุง พุทธศักราช 2560) กำหนดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ 8 คุณลักษณะ ในการประเมินให้ประเมินแต่ละ คุณลักษณะ แล้วรวบรวมผลการประเมินจากผู้ประเมินทุกฝ่ายและแหล่งข้อมูลหลายแหล่งเพื่อให้ได้ข้อมูลนำมาสู่ การสรุปผลเป็นรายปี/รายภาค และใช้เป็นข้อมูลเพื่อประเมินการเลื่อนชั้นและการจบการศึกษาระดับต่าง ๆ ดังแผนภาพ 5

แผนภาพ 5 การประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์

การประเมินกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

การประเมินกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน เป็นการประเมินการปฏิบัติกิจกรรมและผลงานของผู้เรียนและเวลาในการเข้าร่วมกิจกรรมตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ในแต่ละกิจกรรม และใช้เป็นข้อมูลประเมินการเลื่อนชั้นเรียนและการจบการศึกษาระดับต่าง ๆ ดังแผนภาพ 6

แผนภาพ 6 การประเมินกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

เกณฑ์การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

ระดับมัธยมศึกษา

1. หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กำหนดหลักเกณฑ์การวัด และประเมินผลการเรียนรู้ เพื่อตัดสินผลการเรียนของผู้เรียน ดังนี้

1.1 ผู้เรียนต้องมีเวลาเรียนไม่น้อยกว่าร้อยละ 80 ของเวลาเรียนทั้งหมด

1.2 ผู้เรียนต้องได้รับการประเมินทุกตัวชี้วัดและผ่านตามเกณฑ์ที่สถานศึกษากำหนด

1.3 ผู้เรียนต้องได้รับการตัดสินผลการเรียนทุกรายวิชา

1.4 ผู้เรียนต้องได้รับการประเมินและมีผลการประเมินผ่านตามเกณฑ์ที่สถานศึกษากำหนดในการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียน คุณลักษณะอันพึงประสงค์ และกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน เพื่อให้การจัดการเรียนรู้บังเกิดผล ผู้เรียนต้องได้รับการพัฒนาอย่างเพียงพอในความรู้ ทักษะ คุณลักษณะที่กำหนดในตัวชี้วัด โดยมีเวลาเรียนที่เพียงพอต่อการพัฒนาด้วย โดยปกติในระดับประถมศึกษาผู้สอนจะมีเวลาอยู่กับผู้เรียนตลอดปีการศึกษา ประมาณ 200 วัน สถานศึกษาจึงควรบริหารจัดการ เวลาที่ได้รับนี้ให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อการพัฒนาผู้เรียนอย่างรอบด้าน และตระหนักว่าเวลาเรียนเป็นทรัพยากร ที่ใช้หมดไปในแต่ละวัน มากกว่าเป็นเพียงองค์ประกอบหนึ่งของการบริหาร

หลักสูตร การกำหนดให้ผู้เรียนมีเวลา เรียนไม่น้อยกว่าร้อยละ 80 ของเวลาเรียนตลอดปีการศึกษา จึงเป็นการมุ่งหวังให้ผู้สอนมีเวลาในการพัฒนา ผู้เรียน และเติมเต็มศักยภาพของผู้เรียน และเพื่อให้การจัดการเรียนการสอนมีประสิทธิภาพ ผู้สอนต้อง ตรวจสอบความรู้ความสามารถที่แสดงพัฒนาการของผู้เรียนอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง อีกทั้งต้องสร้างให้ ผู้เรียนรับผิดชอบการเรียนรู้ของตนด้วยการตรวจสอบความก้าวหน้าในการเรียนของตนเองอย่างสม่ำเสมอ เช่นกัน ตัวชี้วัดซึ่งมีความสำคัญในการนำมาใช้ออกแบบหน่วยการเรียนรู้นั้นยังเป็นแนวทางสำหรับผู้สอนและ ผู้เรียนใช้ในการตรวจสอบย้อนกลับว่าผู้เรียนเกิดการเรียนรู้หรือยัง การประเมินในชั้นเรียนซึ่งต้องอาศัยทั้ง การประเมินเพื่อการพัฒนาและการประเมินเพื่อสรุปการเรียนรู้จะเป็นเครื่องมือสำคัญในการตรวจสอบ ความก้าวหน้าในการเรียนรู้ของผู้เรียน สถานศึกษาโดยผู้สอนกำหนดเกณฑ์ที่ยอมรับได้ในการผ่านตัวชี้วัดทุกตัว ให้เหมาะสมกับบริบทของสถานศึกษา กล่าวคือ ให้ท้าทายการเรียนรู้ไม่ยากหรือง่ายเกินไป เพื่อใช้เป็นเกณฑ์ ในการประเมินว่าสิ่งที่ผู้เรียนรู้ เข้าใจ ทำได้นั้น เป็นที่น่าพอใจ บรรลุตามเกณฑ์ที่ยอมรับได้ หากยังไม่บรรลุ จะต้องหาวิธีการช่วยเหลือ เพื่อให้ผู้เรียนได้รับการพัฒนาสูงสุด การกำหนดเกณฑ์นี้ผู้สอนสามารถให้ผู้เรียน ร่วมกำหนดด้วยได้ เพื่อให้เกิดความรับผิดชอบร่วมกันและสร้างแรงจูงใจในการเรียน การประเมินเพื่อการพัฒนา ส่วนมากเป็นการประเมินอย่างไม่เป็นทางการ เช่น สังเกต หรือซักถาม หรือการทดสอบย่อยในการประเมิน เพื่อการพัฒนานี้ ควรให้ผู้เรียนได้รับการพัฒนาจนผ่านเกณฑ์ที่ยอมรับได้ ผู้เรียนแต่ละคนอาจใช้เวลาเรียน และวิธีการเรียนที่แตกต่างกัน ฉะนั้น ผู้สอนควรนำข้อมูลที่ได้มาใช้ปรับวิธีการสอนเพื่อให้ผู้เรียนได้รับการพัฒนา เต็มศักยภาพ อันจะนำไปสู่การบรรลุมาตรฐานการเรียนรู้ในท้ายที่สุดอย่างมีคุณภาพ การประเมินเพื่อการพัฒนา จึงไม่จำเป็นต้องตัดสินให้คะแนนเสมอไป การตัดสินให้คะแนนหรือให้เป็นระดับคุณภาพควรดำเนินการ โดยใช้การประเมินสรุปผลรวมเมื่อจบหน่วยการเรียนรู้และจบรายวิชา

การตัดสินผลการเรียน ตัดสินเป็นรายวิชา โดยใช้ผลการประเมินระหว่างภาคและปลายภาคการเรียน ตามสัดส่วนที่สถานศึกษากำหนด ทุกรายวิชาต้องได้รับการตัดสินผลการเรียนตามแนวทางการให้ระดับ ผลการเรียนตามที่สถานศึกษากำหนด และผู้เรียนต้องผ่านทุกรายวิชาพื้นฐาน

2. การให้ระดับผลการเรียน

การตัดสินเพื่อให้ระดับผลการเรียนรายวิชา สถานศึกษาสามารถให้ระดับผลการเรียนหรือระดับคุณภาพการปฏิบัติของผู้เรียนเป็นระบบตัวเลข ระบบตัวอักษร ระบบร้อยละ และระบบที่ใช้คำสำคัญสะท้อนมาตรฐาน

การตัดสินผลการเรียนในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานใช้ระบบผ่านและไม่ผ่าน โดยกำหนดเกณฑ์การตัดสินผ่านแต่ละรายวิชาที่ร้อยละ 50 จากนั้นจึงให้ระดับผลการเรียนที่ผ่านเป็นระบบต่าง ๆ

ตามที่สถานศึกษากำหนด ได้แก่ ระบบตัวเลข ระบบตัวอักษร ระบบร้อยละ ระบบที่ใช้คำสำคัญสะท้อนมาตรฐาน ตารางข้างใต้แสดงการให้ระดับผลการเรียนด้วยระบบต่าง ๆ และการเทียบกันได้ระหว่างระบบ กรณีที่สถานศึกษาให้ระดับผลการเรียนด้วยระบบต่าง ๆ สามารถเทียบกันได้ ดังนี้

<table>
<tr><th rowspan="2">ระบบตัวเลข</th><th rowspan="2">ระบบ
ตัวอักษร</th><th rowspan="2">ระบบร้อยละ</th><th colspan="3">ระบบที่ใช้คำสำคัญสะท้อนมาตรฐาน</th></tr>
<tr><th>5 ระดับ</th><th>4 ระดับ</th><th>2 ระดับ</th></tr>
<tr><td>4</td><td>A</td><td>80.00 – 100.00</td><td>ดีเยี่ยม</td><td>ดีเยี่ยม</td><td rowspan="6">ผ่าน</td></tr>
<tr><td>3.5</td><td>B+</td><td>75.00 – 79.99</td><td rowspan="2">ดี</td><td rowspan="3">ดี</td></tr>
<tr><td>3</td><td>B</td><td>70.00 – 74.99</td></tr>
<tr><td>2.5</td><td>C+</td><td>65.00 – 69.99</td><td rowspan="2">พอใช้</td></tr>
<tr><td>2</td><td>C</td><td>60.00 – 64.99</td><td rowspan="3">ผ่าน</td></tr>
<tr><td>1.5</td><td>D+</td><td>55.00 – 59.99</td><td rowspan="2">ผ่าน</td></tr>
<tr><td>1</td><td>D</td><td>50.00 – 54.99</td></tr>
<tr><td>0</td><td>F</td><td>0.00 – 49.99</td><td>ไม่ผ่าน</td><td>ไม่ผ่าน</td><td>ไม่ผ่าน</td></tr>
</table>

การประเมินการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียน และคุณลักษณะอันพึงประสงค์นั้น ให้ผลการประเมินเป็นผ่านและไม่ผ่าน กรณีที่ผ่านให้ระดับผลการประเมินเป็นดีเยี่ยม ดี และผ่าน

1. ในการสรุปการประเมินการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียน เพื่อการเลื่อนชั้น และจบการศึกษา กำหนดเกณฑ์การตัดสินเป็น 4 ระดับ และความหมายของแต่ละระดับ ดังนี้

ดีเยี่ยม หมายถึง มีผลงานที่แสดงถึงความสามารถในการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียนที่มีคุณภาพดีเลิศอยู่เสมอ

ดี หมายถึง มีผลงานที่แสดงถึงความสามารถในการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียนที่มีคุณภาพเป็นที่ยอมรับ

ผ่าน หมายถึง มีผลงานที่แสดงถึงความสามารถในการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียนที่มีคุณภาพเป็นที่ยอมรับ แต่ยังมีข้อบกพร่องบางประการ

ไม่ผ่าน หมายถึง ไม่มีผลงานที่แสดงถึงความสามารถในการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียน หรือถ้ามีผลงาน ผลงานนั้นยังมีข้อบกพร่องที่ต้องได้รับการปรับปรุงแก้ไขหลายประการ

2. ในการสรุปผลการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์รวมทุกคุณลักษณะ เพื่อการเลื่อนชั้นและจบการศึกษา กำหนดเกณฑ์การตัดสินเป็น 4 ระดับ และความหมายของแต่ละระดับ ดังนี้

ดีเยี่ยม หมายถึง ผู้เรียนปฏิบัติตนตามคุณลักษณะจนเป็นนิสัย และนำไปใช้ในชีวิตประจำวันเพื่อประโยชน์สุขของตนเองและสังคม โดยพิจารณาจากผลการประเมินระดับดีเยี่ยม จำนวน 5 – 8 คุณลักษณะ และไม่มีคุณลักษณะใดได้ผลการประเมิน ต่ำกว่าระดับดี

ดี หมายถึง ผู้เรียนมีคุณลักษณะในการปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ เพื่อให้ เป็นการยอมรับของสังคม โดยพิจารณาจาก

1. ได้ผลการประเมินระดับดีเยี่ยม จำนวน 1–4 คุณลักษณะ และไม่มีคุณลักษณะใดได้ผลการประเมินต่ำกว่า ระดับดี หรือ

2. ได้ผลการประเมินระดับดีทั้ง 8 คุณลักษณะ

3. ได้ผลการประเมินตั้งแต่ระดับดีขึ้นไป จำนวน 5–7 คุณลักษณะ และมีบางคุณลักษณะได้ผลการประเมินระดับผ่าน

ผ่าน หมายถึง ผู้เรียนรับรู้และปฏิบัติตามกฎเกณฑ์และเงื่อนไขที่ สถานศึกษากำหนด โดยพิจารณาจาก

1. ได้ผลการประเมินระดับผ่านทั้ง 8 คุณลักษณะ

2. ได้ผลการประเมินตั้งแต่ระดับดีขึ้นไป จำนวน 1–4 คุณลักษณะ และคุณลักษณะที่เหลือได้ ผลการประเมินระดับผ่าน

ไม่ผ่าน หมายถึง ผู้เรียนรับรู้และปฏิบัติได้ไม่ครบตามกฎเกณฑ์และเงื่อนไขที่สถานศึกษากำหนด โดยพิจารณาจากผลการประเมิน ระดับไม่ผ่าน ตั้งแต่ 1 คุณลักษณะ

การประเมินกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน จะต้องพิจารณาทั้งเวลาการเข้าร่วมกิจกรรม การปฏิบัติ กิจกรรม และผลงานของผู้เรียนตามเกณฑ์ที่สถานศึกษากำหนด และให้ผลการประเมินเป็นผ่านและไม่ผ่าน

กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน มี 3 ลักษณะ คือ

1. กิจกรรมแนะแนว

2. กิจกรรมนักเรียน ซึ่งประกอบด้วย

2.1 กิจกรรมลูกเสือ เนตรนารี ยุวกาชาด ผู้บำเพ็ญประโยชน์ และนักศึกษา วิชาทหาร โดยผู้เรียนเลือกอย่างใดอย่างหนึ่ง

2.2 กิจกรรมชุมนุมหรือชมรม

ทั้งนี้ ผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นจะต้องเข้าร่วมกิจกรรมทั้งข้อ 2.1 และ 2.2 สำหรับผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายสามารถเลือกเข้าร่วมกิจกรรมใดกิจกรรมหนึ่งในข้อ 2.1 หรือ 2.2

3. กิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์

ให้ใช้ตัวอักษรแสดงผลการประเมิน ดังนี้

“ผ” หมายถึง ผู้เรียนมีเวลาเข้าร่วมกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ปฏิบัติกิจกรรม และมีผลงานตามเกณฑ์ที่สถานศึกษากำหนด

“มผ” หมายถึง ผู้เรียนมีเวลาเข้าร่วมกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ปฏิบัติกิจกรรม และมีผลงานไม่เป็นไปตามเกณฑ์ที่สถานศึกษากำหนด

3. การเปลี่ยนผลการเรียน

3.1 การเปลี่ยนผลการเรียน “0”

สถานศึกษาจัดให้มีการสอนซ่อมเสริมในมาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัดที่ผู้เรียนสอบไม่ผ่านก่อน แล้วจึงสอบแก้ตัวได้ไม่เกิน 2 ครั้ง ถ้าผู้เรียนไม่ดำเนินการสอบแก้ตัวตามระยะเวลาที่สถานศึกษากำหนด ให้อยู่ในดุลยพินิจของสถานศึกษาที่จะพิจารณาขยายเวลาออกไปอีก 1 ภาคเรียน สำหรับภาคเรียนที่ 2 ต้องดำเนินการให้เสร็จสิ้นภายในปีการศึกษานั้น

ถ้าสอบแก้ตัว 2 ครั้งแล้ว ยังได้ระดับผลการเรียน “0” อีก ให้สถานศึกษาแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินการเกี่ยวกับการเปลี่ยนผลการเรียนของผู้เรียน โดยปฏิบัติดังนี้

1. ถ้าเป็นรายวิชาพื้นฐาน ให้เรียนซ้ำรายวิชานั้น

2. ถ้าเป็นรายวิชาเพิ่มเติม ให้เรียนซ้ำหรือเปลี่ยนรายวิชาเรียนใหม่ ทั้งนี้ ให้อยู่ในดุลยพินิจของสถานศึกษา ในกรณีที่เปลี่ยนรายวิชาเรียนใหม่ ให้หมายเหตุในระเบียนแสดงผลการเรียนว่าเรียนแทนรายวิชาใด

3.2 การเปลี่ยนผลการเรียน “ร”

การเปลี่ยนผลการเรียน “ร” ให้ดำเนินการดังนี้ ให้ผู้เรียนดำเนินการแก้ไข “ร” ตามสาเหตุ เมื่อผู้เรียนแก้ไขปัญหาเสร็จแล้ว ให้ได้ระดับผลการเรียนตามปกติ (ตั้งแต่ 0–4)

ถ้าผู้เรียนไม่ดำเนินการแก้ไข “ร” กรณีที่ส่งงานไม่ครบ แต่มีผลการประเมินระหว่างภาคเรียนและปลายภาค ให้ผู้สอนนำข้อมูลที่มีอยู่ตัดสินผลการเรียน ยกเว้นมีเหตุสุดวิสัย ให้อยู่ในดุลยพินิจของสถานศึกษาที่จะขยายเวลาการแก้ “ร” ออกไปอีกไม่เกิน 1 ภาคเรียน สำหรับภาคเรียนที่ 2 ต้องดำเนินการให้เสร็จสิ้นภายในปีการศึกษานั้น เมื่อพ้นกำหนดนี้แล้วให้เรียนซ้ำ หากผลการเรียนเป็น “0” ให้ดำเนินการแก้ไขตามหลักเกณฑ์

3.3 การเปลี่ยนผลการเรียน “มส”

การเปลี่ยนผลการเรียน “มส” มี 2 กรณี ดังนี้

3.3.1 กรณีผู้เรียนได้ผลการเรียน “มส” เพราะมีเวลาเรียนไม่ถึงร้อยละ 80 แต่มีเวลาเรียนไม่น้อยกว่าร้อยละ 60 ของเวลาเรียนในรายวิชานั้น ให้สถานศึกษาจัดให้เรียนเพิ่มเติมโดยใช้ชั่วโมงสอนซ่อมเสริม หรือใช้เวลาว่าง หรือใช้วันหยุด หรือมอบหมายงานให้ทำ จนมีเวลาเรียนครบตามที่กำหนดไว้ สำหรับรายวิชานั้น แล้วจึงให้วัดผลปลายภาคเป็นกรณีพิเศษ ผลการแก้ “มส” ให้ได้ระดับผลการเรียนไม่เกิน “1” การแก้ “มส” กรณีนี้ให้กระทำให้เสร็จสิ้นภายในปีการศึกษานั้น ถ้าผู้เรียนไม่มาดำเนินการแก้ “มส” ตามระยะเวลา ที่กำหนดไว้นี้ให้เรียนซ้ำ ยกเว้นมีเหตุสุดวิสัย ให้อยู่ในดุลยพินิจของสถานศึกษาที่จะขยายเวลาการแก้ “มส” ออกไปอีกไม่เกิน 1 ภาคเรียน แต่เมื่อพ้นกำหนดนี้แล้วให้ปฏิบัติดังนี้

1) ถ้าเป็นรายวิชาพื้นฐานให้เรียนซ้ำรายวิชานั้น

2) ถ้าเป็นรายวิชาเพิ่มเติมให้อยู่ในดุลยพินิจของสถานศึกษา ให้เรียนซ้ำหรือเปลี่ยนรายวิชาเรียนใหม่

3.3.2 กรณีผู้เรียนได้ผลการเรียน “มส” เพราะมีเวลาเรียนน้อยกว่าร้อยละ 60 ของเวลาเรียนทั้งหมด ให้สถานศึกษาดำเนินการดังนี้

1) ถ้าเป็นรายวิชาพื้นฐาน ให้เรียนซ้ำรายวิชานั้น

2) ถ้าเป็นรายวิชาเพิ่มเติม ให้อยู่ในดุลยพินิจของสถานศึกษา ให้เรียนซ้ำหรือเปลี่ยนรายวิชาเรียนใหม่

ในกรณีที่เปลี่ยนรายวิชาเรียนใหม่ ให้หมายเหตุในระเบียนแสดงผลการเรียน ว่าเรียนแทนรายวิชาใด

การเรียนซ้ำรายวิชา ผู้เรียนที่ได้รับการสอนซ่อมเสริมและสอบแก้ตัว 2 ครั้งแล้วไม่ผ่านเกณฑ์การประเมิน ให้เรียนซ้ำรายวิชานั้น ทั้งนี้ ให้อยู่ในดุลยพินิจของสถานศึกษาในการจัดให้เรียนซ้ำในช่วงใดช่วงหนึ่งที่สถานศึกษาเห็นว่าเหมาะสม เช่น พักกลางวัน วันหยุด ชั่วโมงว่างหลังเลิกเรียน ภาคฤดูร้อน เป็นต้น

ในกรณีภาคเรียนที่ 2 หากผู้เรียนยังมีผลการเรียน “0” “ร” “มส” ให้ดำเนินการให้เสร็จสิ้นก่อนเปิดเรียนปีการศึกษาถัดไป สถานศึกษาอาจเปิดการเรียนการสอนในภาคฤดูร้อนเพื่อแก้ไขผลการเรียนของผู้เรียนได้ ทั้งนี้ หากสถานศึกษาใดไม่สามารถดำเนินการเปิดสอนภาคฤดูร้อนได้ ให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา/ต้นสังกัดเป็นผู้พิจารณาประสานงานให้มีการดำเนินการเรียนการสอนในภาคฤดูร้อนเพื่อแก้ไขผลการเรียนของผู้เรียน

3.4 การเปลี่ยนผล “มผ”

กรณีที่ผู้เรียนได้ผล “มผ” สถานศึกษาต้องจัดซ่อมเสริมให้ผู้เรียนทำกิจกรรม ในส่วนที่ผู้เรียนไม่ได้เข้าร่วมหรือไม่ได้ทำจนครบถ้วน แล้วจึงเปลี่ยนผลจาก “มผ” เป็น “ผ” ได้ ทั้งนี้ ดำเนินการ ให้เสร็จสิ้นภายในภาคเรียนนั้น ๆ ยกเว้นมีเหตุสุดวิสัยให้อยู่ในดุลยพินิจของสถานศึกษาที่จะพิจารณาขยายเวลา ออกไปอีกไม่เกิน 1 ภาคเรียน สำหรับภาคเรียนที่ 2 ต้องดำเนินการให้เสร็จสิ้นภายในปีการศึกษานั้น

4. การเลื่อนชั้น

เมื่อสิ้นปีการศึกษา ผู้เรียนจะได้รับการเลื่อนชั้น เมื่อมีคุณสมบัติตามเกณฑ์ ดังต่อไปนี้

4.1 รายวิชาพื้นฐานและรายวิชาเพิ่มเติมได้รับการตัดสินผลการเรียนผ่านตามเกณฑ์ ที่สถานศึกษากำหนด

4.2 ผู้เรียนต้องได้รับการประเมินและมีผลการประเมินผ่านตามเกณฑ์ที่สถานศึกษากำหนด ในการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียน คุณลักษณะอันพึงประสงค์ และกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

4.3 ระดับผลการเรียนเฉลี่ยในปีการศึกษานั้นควรได้ไม่ต่ำกว่า 1.00 ทั้งนี้ รายวิชาใดที่ไม่ผ่านเกณฑ์การประเมิน สถานศึกษาสามารถซ่อมเสริมผู้เรียนให้ได้รับ การแก้ไขในภาคเรียนถัดไป ทั้งนี้สำหรับภาคเรียนที่ 2 ต้องดำเนินการให้เสร็จสิ้นภายในปีการศึกษานั้น

5 การสอนซ่อมเสริม

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช กำหนดให้สถานศึกษา จัดสอนซ่อมเสริมเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนเต็มตามศักยภาพ การสอนซ่อมเสริม เป็นการสอนเพื่อแก้ไขข้อบกพร่อง กรณีที่ผู้เรียนมีความรู้ ทักษะ กระบวนการ หรือเจตคติ/คุณลักษณะ ไม่เป็นไปตามเกณฑ์ที่สถานศึกษากำหนด สถานศึกษาต้องจัดสอน ซ่อมเสริมเป็นกรณีพิเศษนอกเหนือไปจากการสอนตามปกติ เพื่อพัฒนาให้ผู้เรียนสามารถบรรลุตามมาตรฐาน การเรียนรู้/ตัวชี้วัดที่กำหนดไว้ เป็นการให้โอกาสแก่ผู้เรียนได้เรียนรู้และพัฒนา โดยจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่หลากหลาย และตอบสนองความแตกต่างระหว่างบุคคล การสอนซ่อมเสริมสามารถดำเนินการได้ในกรณี ดังต่อไปนี้

1) ผู้เรียนมีความรู้/ทักษะพื้นฐานไม่เพียงพอที่จะศึกษาในแต่ละรายวิชานั้น ควรจัด การสอนซ่อมเสริม ปรับความรู้/ทักษะพื้นฐาน

2) ผู้เรียนไม่สามารถแสดงความรู้ ทักษะ กระบวนการ หรือเจตคติ/คุณลักษณะ ที่กำหนดไว้ตามมาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัดในการประเมินผลระหว่างเรียน

3) ผู้เรียนที่ได้ระดับผลการเรียน “0” ให้จัดการสอนซ่อมเสริมก่อนสอบแก้ตัว

4) กรณีผู้เรียนมีผลการเรียนไม่ผ่าน สามารถจัดสอนซ่อมเสริมในภาคฤดูร้อนเพื่อแก้ไขผลการเรียน ทั้งนี้ ให้อยู่ในดุลยพินิจของสถานศึกษา จากรายละเอียดต่าง ๆ ข้างต้น

การประเมินกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

นิยาม

กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน เป็นกิจกรรมที่สถานศึกษาต้องจัดให้ผู้เรียนทุกระดับชั้น เพื่อส่งเสริมพัฒนา ความสามารถของตนเองตามความถนัด ความสนใจ ให้เต็มศักยภาพ โดยมุ่งเน้นการพัฒนาองค์รวมของ ความเป็นมนุษย์ทั้งด้านร่างกาย สติปัญญา อารมณ์ และสังคม สร้างเยาวชนของชาติให้เป็นผู้มีศีลธรรมจริยธรรม มีระเบียบวินัย ปลูกฝังและสร้างจิตสำนึกของการทำประโยชน์เพื่อสังคม และสามารถบริหารจัดการตนเองได้

แนวการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

สถานศึกษาควรดำเนินการในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ดังนี้

1. กำหนดวัตถุประสงค์ของการจัดกิจกรรม โดยมุ่งเน้นให้ผู้เรียนได้พัฒนาตนเองตามศักยภาพ ความถนัด ความสนใจ วุฒิภาวะของผู้เรียน สอดคล้องกับลักษณะของกิจกรรมนั้น ๆ

2. กำหนดเวลาให้สอดคล้องกับโครงสร้างของหลักสูตรสถานศึกษาและเหมาะสมกับลักษณะของ กิจกรรม ทั้งนี้ เวลาเรียนสำหรับกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนที่กำหนดไว้ในหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ถึงมัธยมศึกษาปีที่ 3 ปีละ 120 ชั่วโมง เป็นเวลาสำหรับปฏิบัติกิจกรรมแนะแนว กิจกรรมนักเรียน และกิจกรรมเพื่อสังคม และสาธารณประโยชน์

3. ออกแบบแผนการดำเนินกิจกรรมให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์

4. จัดกิจกรรมการพัฒนาให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์อย่างหลากหลาย น่าสนใจ โดยเน้นเวลา การเข้าร่วมกิจกรรม พฤติกรรมการปฏิบัติ และผลงาน/ชิ้นงาน

สถานศึกษาต้องส่งเสริมการพัฒนาความสามารถของผู้เรียนตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ด้วยกิจกรรม 3 ลักษณะ ดังนี้

1. กิจกรรมแนะแนว เป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมและพัฒนาผู้เรียนให้รู้จักตนเอง รู้รักษ์สิ่งแวดล้อม สามารถคิดตัดสินใจ คิดแก้ปัญหา กำหนดเป้าหมาย วางแผนชีวิตทั้งด้านการเรียนและอาชีพ สามารถปรับตน ได้อย่างเหมาะสม นอกจากนี้ยังช่วยให้ครูรู้จักและเข้าใจผู้เรียน ทั้งยังเป็นกิจกรรมที่ช่วยเหลือและให้คำปรึกษาแก่ ผู้ปกครองในการมีส่วนร่วมพัฒนาผู้เรียน เช่น กิจกรรมการรู้จัก เข้าใจ และเห็น

คุณค่าในตนเองและผู้อื่น กิจกรรมการปรับตัวและดำรงชีวิต กิจกรรมแสวงหาและใช้ข้อมูลสารสนเทศ กิจกรรมการตัดสินใจและแก้ปัญหา เป็นต้น

2. กิจกรรมนักเรียน เป็นกิจกรรมที่มุ่งพัฒนาความมีระเบียบวินัย ความเป็นผู้นำผู้ตามที่ดี ความรับผิดชอบ การทำงานร่วมกัน การรู้จักแก้ปัญหา การตัดสินใจที่เหมาะสม ความมีเหตุผล การช่วยเหลือ แบ่งปันกัน เอื้ออาทรและสมานฉันท์ โดยจัดให้สอดคล้องกับความสามารถ ความถนัด และความสนใจของ ผู้เรียน ให้ผู้เรียนได้ปฏิบัติด้วยตนเองในทุกขั้นตอน ได้แก่ การศึกษาวิเคราะห์ วางแผน ปฏิบัติตามแผน ประเมิน และปรับปรุงการทำงาน เน้นการทำงานร่วมกันเป็นกลุ่มตามความเหมาะสม และสอดคล้องกับวุฒิภาวะของผู้เรียน บริบทของสถานศึกษาและท้องถิ่น กิจกรรมนักเรียน ประกอบด้วย

2.1 กิจกรรมลูกเสือ เนตรนารี ยุวกาชาด ผู้บำเพ็ญประโยชน์ และนักศึกษาวิชาทหาร เป็นกิจกรรมที่มุ่งพัฒนาความมีระเบียบวินัย ความเป็นผู้นำผู้ตามที่ดี ความรับผิดชอบ การทำงานร่วมกัน การรู้จักแก้ปัญหา การตัดสินใจที่เหมาะสม ความมีเหตุผล การช่วยเหลือแบ่งปันกัน การประนีประนอม เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนเจริญเติบโตเป็นผู้ใหญ่ที่มีความสมบูรณ์พร้อมทั้งด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคม และสติปัญญา เป็นต้น

2.2 กิจกรรมชุมนุม ชมรม เป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมและพัฒนาผู้เรียนให้สอดคล้องกับความสามารถ ความถนัด และความสนใจ โดยเน้นให้ผู้เรียนปฏิบัติด้วยตนเอง ตั้งแต่การศึกษาวิเคราะห์ วางแผน ปฏิบัติตามแผน ประเมินและปรับปรุงการทำงาน เน้นการทำงานร่วมกันเป็นกลุ่ม กิจกรรมสำคัญในการพัฒนา ได้แก่ ชุมนุมหรือชมรมต่าง ๆ ที่สถานศึกษากำหนดขึ้นตามความเหมาะสมและสอดคล้องกับวุฒิภาวะของผู้เรียน และบริบทของสถานศึกษาและท้องถิ่น

3. กิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์ เป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนบำเพ็ญตนให้เป็น ประโยชน์ต่อสังคม ชุมชน และท้องถิ่นตามความสนใจในลักษณะอาสาสมัคร เพื่อแสดงถึงความรับผิดชอบ ความดีงาม ความเสียสละต่อสังคม มีจิตสาธารณะ เช่น กิจกรรมอาสาพัฒนาต่าง ๆ กิจกรรมสร้างสรรค์สังคม เป็นต้น

การจัดกิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์ สามารถนำไปสอดแทรกหรือบูรณาการ ในกลุ่มสาระการเรียนรู้ กิจกรรมลูกเสือ เนตรนารี ยุวกาชาด ผู้บำเพ็ญประโยชน์ และนักศึกษาวิชาทหาร ได้ตามความเหมาะสม ทั้งนี้ การทำกิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์ ให้ผู้เรียนรายงานแสดงการ เข้าร่วมกิจกรรมและมีผู้รับรองผลการเข้าร่วมกิจกรรมด้วย โดยสถานศึกษาจัดเวลาเรียนให้ผู้เรียนดังนี้ ระดับมัธยมศึกษาปีที่ 1–6 รวม 6 ปี จำนวน 60 ชั่วโมง

ตัวอย่าง รูปแบบการจัดกิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์

รูปแบบที่ 1	จัดทำโครงการให้ผู้เรียนเข้าร่วมกิจกรรมนอกเหนือจากการเรียนปกติ ซึ่งเป็นกิจกรรมที่อยู่ในลักษณะเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์
รูปแบบที่ 2	จัดทำเป็นกิจกรรมตามขนมธรรมเนียมประเพณี วัฒนธรรม วันสำคัญทางราชการ หรือกิจกรรมที่นำนักเรียนออกทำประโยชน์ร่วมกับชุมชน หน่วยงานรายการ หรือองค์กรอื่นๆ
รูปแบบที่ 3	จัดให้ผู้เรียนทำกิจกรรมตามความต้องการ โดยมีครูเป็นที่ปรึกษากิจกรรม เช่น รวมกลุ่มอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรม พัฒนาชุมชน/ท้องถิ่น เป็นต้น

สถานศึกษาสามารถเลือกจัดกิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์ตามรูปแบบใดรูปแบบหนึ่ง หรือรูปแบบอื่น ๆ ตามความเหมาะสม

แนวทางการประเมิน

สถานศึกษาควรมีแนวทางในการดำเนินการประเมินกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนที่ชัดเจน

1. การประเมินกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนรายกิจกรรม มีแนวปฏิบัติ ดังนี้

1.1 ตรวจสอบเวลาเข้าร่วมกิจกรรมของผู้เรียนให้เป็นไปตามเกณฑ์ที่สถานศึกษากำหนด

1.2 ประเมินกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนจากการปฏิบัติกิจกรรมและผลงาน/ชิ้นงานของผู้เรียน ตามเกณฑ์ที่สถานศึกษากำหนดด้วยวิธีการที่หลากหลาย และใช้การประเมินตามสภาพจริง

1.3 ผู้เรียนที่มีเวลาการเข้าร่วมกิจกรรม การปฏิบัติกิจกรรมและผลงาน/ชิ้นงานของผู้เรียน ตามเกณฑ์ที่สถานศึกษากำหนด เป็นผู้ผ่านการประเมินรายกิจกรรมและนำผลการประเมินไปบันทึกในระเบียน แสดงผลการเรียน

1.4 ผู้เรียนที่มีผลการประเมินไม่ผ่านตามเกณฑ์เวลาการเข้าร่วมกิจกรรม หรือเกณฑ์การปฏิบัติ กิจกรรมและผลงาน/ชิ้นงานของผู้เรียนหรือทั้งสองเกณฑ์ ถือว่าไม่ผ่านการประเมินผลกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ผู้สอนต้องดำเนินการซ่อมเสริมและประเมินจนผ่าน ทั้งนี้ควรดำเนินการให้เสร็จสิ้นในปีการศึกษานั้น ยกเว้น มีเหตุสุดวิสัยให้อยู่ในดุลยพินิจของสถานศึกษา

2. การประเมินกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนเพื่อการตัดสิน

การประเมินกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน เป็นการประเมินการผ่านกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนเป็นรายปี/ รายภาค เพื่อสรุปผลการผ่านในแต่ละกิจกรรม สรุปผลรวมเพื่อเลื่อนชั้นและประมวลผลรวมในปีสุดท้าย เพื่อการจบแต่ละระดับการศึกษา โดยการดำเนินการดังกล่าวมีแนวปฏิบัติ ดังนี้

2.1 กำหนดให้มีผู้รับผิดชอบในการรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับการร่วมกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนของ ผู้เรียนทุกคนตลอดระดับการศึกษา

2.2 ผู้รับผิดชอบสรุปและตัดสินผลการร่วมกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนของผู้เรียนเป็นรายบุคคล ตามเกณฑ์ที่สถานศึกษากำหนด เกณฑ์การจบแต่ละระดับการศึกษาที่สถานศึกษากำหนดนั้น ผู้เรียนจะต้องผ่าน กิจกรรม 3 กิจกรรมสำคัญ ดังนี้

1) กิจกรรมแนะแนว

2) กิจกรรมนักเรียน ได้แก่ (1) กิจกรรมลูกเสือ เนตรนารี ยุวกาชาด ผู้บำเพ็ญประโยชน์ และนักศึกษาวิชาทหาร (2) กิจกรรมชุมนุม ชมรม

3) กิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์

2.3 นำเสนอผลการประเมินต่อคณะอนุกรรมการกลุ่มสาระการเรียนรู้และกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน เพื่อให้ความเห็นชอบ

2.4 เสนอผู้บริหารสถานศึกษา พิจารณาอนุมัติผลการประเมินกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนผ่านเกณฑ์ การจบแต่ละระดับการศึกษา

เกณฑ์การตัดสิน

ผู้เรียนจะต้องได้รับการประเมินกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนและผ่านเกณฑ์ตามที่สถานศึกษากำหนด โดยกำหนดเกณฑ์ในการประเมินอย่างเหมาะสม ดังนี้

1. กำหนดคุณภาพหรือเกณฑ์ในการประเมินตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน กำหนดไว้ 2 ระดับ คือ ผ่าน (ผ) และไม่ผ่าน (มผ)

2. กำหนดประเด็นการประเมินให้สอดคล้องตามวัตถุประสงค์ในแต่ละกิจกรรมและกำหนดเกณฑ์การผ่าน การประเมิน ดังนี้

2.1 เกณฑ์การตัดสินผลการประเมินรายกิจกรรม

ผ่าน	หมายถึง	ผู้เรียนมีเวลาเข้าร่วมกิจกรรมครบตามเกณฑ์ปฏิบัติกิจกรรม และ มีผลงาน/ชิ้นงาน/คุณลักษณะตามเกณฑ์ที่สถานศึกษากำหนด
ไม่ผ่าน	หมายถึง	ผู้เรียนมีเวลาเข้าร่วมไม่ครบตามเกณฑ์ ไม่ผ่านการปฏิบัติกิจกรรม หรือมีผลงานชิ้นงาน/คุณลักษณะไม่เป็นไปตามเกณฑ์ที่สถานศึกษา กำหนด

1.2 เกณฑ์การตัดสินผลการประเมินกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนรายปี/รายภาค

ผ่าน	หมายถึง	ผู้เรียนมีผลการประเมินระดับ “ผ” ในกิจกรรมสำคัญทั้ง 3 กิจกรรม คือ กิจกรรมแนะแนว กิจกรรมนักเรียน กิจกรรมเพื่อสังคม และสาธารณประโยชน์
ไม่ผ่าน	หมายถึง	ผู้เรียนมีผลการประเมินระดับ “มผ” ในกิจกรรมสำคัญกิจกรรมใด กิจกรรมหนึ่งจาก 3 กิจกรรม คือ กิจกรรมแนะแนว กิจกรรม นักเรียน กิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์

1.3 เกณฑ์การตัดสินผลการประเมินกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนเพื่อจบระดับการศึกษา

ผ่าน	หมายถึง	ผู้เรียนมีผลการประเมินระดับ “ผ” ทุกชั้นปีในระดับการศึกษา
ไม่ผ่าน	หมายถึง	ผู้เรียนมีผลการประเมินระดับ “มผ” บางชั้นปีในระดับการศึกษา

แนวทางการแก้ไขนักเรียนกรณีไม่ผ่านเกณฑ์

กรณีที่ผู้เรียนไม่ผ่านกิจกรรม ให้เป็นหน้าที่ของครูหรือผู้รับผิดชอบกิจกรรมนั้น ๆ ที่จะต้องซ่อมเสริม โดยให้ผู้เรียนดำเนินกิจกรรมจนครบตามเวลาที่ขาดหรือปฏิบัติกิจกรรมให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ของกิจกรรมนั้น แล้วจึงประเมินให้ผ่านกิจกรรม เพื่อบันทึกในระเบียนแสดงผลการเรียน ยกเว้นมีเหตุสุดวิสัยให้รายงานผู้บริหาร สถานศึกษาทราบ เพื่อดำเนินการช่วยเหลือผู้เรียนอย่างเหมาะสมเป็นรายกรณีไป

การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น

มัธยมศึกษาปีที่ 1 – 3

กลุ่มสาระการเรียนรู้/ สัดส่วนคะแนนระหว่างเรียน : สอบปลายภาค (%)	ภาคเรียนที่ 1			ภาคเรียนที่ 2		
	เก็บ	สอบ	100 %	เก็บ	สอบ	100 %
รายวิชาพื้นฐาน						
ภาษาไทย (100 ⟹ 80 : 20)	80	20	100 %	80	20	100 %
คณิตศาสตร์ (100 ⟹ 80 : 20)	80	20	100 %	80	20	100 %
วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (100 ⟹ 80 : 20)	80	20	100 %	80	20	100 %
สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม (100 ⟹ 80 : 20)	80	20	100 %	80	20	100 %
สุขศึกษาและพลศึกษา (100 ⟹ 80 : 20)	80	20	100 %	80	20	100 %
ศิลปะ (100 ⟹ 80 : 20)	80	20	100 %	80	20	100 %
การงานอาชีพ (100 ⟹ 80 : 20)	80	20	100 %	80	20	100 %
ภาษาต่างประเทศ (100 ⟹ 80 : 20)	80	20	100 %	80	20	100 %

